

KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS BIROJA

PUBLISKAIS PĀRSKATS

2013

Satura rādītājs

1. DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS.....	4
2. DARBĪBAS REZULTĀTI.....	6
2.1. Pretkorupcijas politikas koordinēšana.....	6
2.2. Korupcijas risku analīze un metodisko materiālu izstrāde	7
2.3. Normatīvo aktu projektu izstrāde	8
2.4. Valsts amatpersonu darbības kontrole	9
2.5. Korupcijas apkarošana	12
2.6. Politisko partiju finansēšanas noteikumu izpildes kontrole.....	15
3. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	18
3.1. Sabiedrības izglītošana.....	19
3.2. Informācijas sniegšana plašsaziņas līdzekļiem.....	21
3.3. Sabiedriskās konsultatīvās padomes darbs	22
3.4. Sarakste ar fiziskām un juridiskām personām.....	22
4. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA.....	24
5. DARBĪBAS UN VADĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMAS.....	26
6. BUDŽETS UN TĀ IZLIETOJUMS 2013.GADĀ	26
7. PERSONĀLS.....	28
8. 2014.GADA PRIORITĀTES MĒRĶU SASNIEGŠANAI	31

IEVADS

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (KNAB) 2013.gads bija ļoti spraigs, aktīvi strādājot gan korupcijas novēršanas, gan korupcijas apkarošanas jomā, gan politisko partiju un to apvienību priekšvēlēšanu aģitācijas kontrolē.

KNAB 2013.gadā prioritāri pievērsa uzmanību tam, lai cīņu ar korupciju paceltu jaunā un efektīvākā līmenī – tika izmeklētas vairākas liela apjoma un sarežģīti strukturētas krimināllietas, uzsākta kriminālatbildības piemērošana juridiskajām personām, veikta priekšvēlēšanu aģitācijas kontrole pirms pašvaldību vēlēšanām, identificējot ziedotāju faktiskos ienākumu avotus, izskatīti iesniegumi un sūdzības saistībā ar valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu un aizliegumu neievērošanu, panākot atbildīgo personu saukšanu pie atbildības un informācijas par pārkāpumiem publiskošanu. Pārskata periodā tika pilnveidota komunikācija ar sabiedrību, palielināts izglītošanas pasākumu skaits, kā arī veikta sociālā kampaņa pret korupciju medicīnā „Neriskē!”.

KNAB darbinieki ir pierādījuši savu profesionālismu un spēju atklāt noziedzīgus nodarījumus un administratīvi sodāmus pārkāpumus, kas būtiski kaitē publiskajai pārvaldei. Piemēram, kādā krimināllietā, neskatoties uz to, ka kukuļošana bija notikusi desmit gadu garumā, KNAB izdarīja visu, lai no atbildības neizdotos izvairīties tiem, kas deva vai ņēma kukuļus vairāk nekā 6 miljonu eiro apmērā. Radīti priekšnoteikumi, lai novērstu kukuļošana, piemēram, dzīvokļu palīdzības jomā Rīgas pašvaldībā.

KNAB ir viena no retajām tiesību aizsardzības iestādēm mūsu valstī, kas aktīvi ir uzsākusi piemērot piespiedu ietekmēšanas līdzekļus juridiskajām personām.

KNAB speciālisti ciešā sadarbībā ar Tieslietu un Ārlietu ministrijas darbiniekiem veicināja mūsu valsts pievienošanos Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupai.

KNAB darbu ļoti augstu novērtējuši mūsu kolēģi daudzās citās pasaules valstīs. Lai iepazīstinātu ar Latvijas pieredzi pretkorupcijas politikas veidošanā, interešu konfliktu novēršanā un politisko partiju kontrolē, kā arī korupcijas apkarošanā, 2013.gadā tika uzņemtas delegācijas no Uzbekistānas, Gruzijas, Jordānijas, Moldovas un Melnkalnes. Latvija uzņēma Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Austrumeiropas un Centrālāzijas pretkorupcijas tīkla ietvaros rīkoto semināru „Interesu konflikta novēršana un amatpersonu deklarācijas: Efektīvi līdzekļi korupcijas novēršanai Centrālāzijā”. Biroja darbs korupcijas apkarošanas jomā saņēma atzinību Latvijas atbilstības Apvienoto nāciju organizācijas Pretkorupcijas konvencijas prasībām izvērtēšanas procesā.

Arī turpmākajos gados KNAB turpinās darbu pie tā, lai pilnveidotu politisko partiju un to apvienību deklarāciju pārbaudes procesu, efektīvizētu valsts amatpersonu darbības pārbaudes, minimizējot koruptīvas rīcības iespējamību ar speciāliem korupcijas novēršanas pasākumiem, stiprinātu KNAB darbinieku profesionalitāti, ieguldītu līdzekļus un resursus, lai informētu un izglītotu sabiedrību par pretkorupcijas jomu.

1. DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS

Biroja juridiskais statuss, funkcijas un darbības virzieni

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (turpmāk tekstā – Birojs) ir Ministru kabineta pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas pilda Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā noteiktās funkcijas korupcijas novēršanā un apkarošanā, kā arī politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrolē.

Biroja virsmērķis ir vērsties pret korupciju ar likuma spēku un sabiedrības atbalstu, lai panāktu amatpersonām uzticētās varas godprātīgu izmantošanu valsts un sabiedrības interesēs.

Valsts amatpersonu interešu konflikta novēršana

Birojs kontrolē likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpildi, kā arī citos normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteikto aizliegumu un papildu ierobežojumu ievērošanu. Konstatējot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu pārkāpumus, Birojs sauc valsts amatpersonas pie administratīvās atbildības, izskatot administratīvo pārkāpumu lietas, likumā noteiktajā kārtībā valsts amatpersonām lūdz atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus. Birojs izvērtē valsts amatpersonu rīcības ar valsts un pašvaldību mantu un finanšu līdzekļiem atbilstību normatīvo aktu prasībām, kā arī valsts un pašvaldību institūciju veiktos darījumus, nolūkā konstatēt, vai valsts amatpersonas rīcība nav vērsta uz to, lai, izmantojot dienesta stāvokli, savas pilnvaras vai pārsniedzot tās, iegūtu nepelnītu labumu sev vai citām personām.

Politisko organizāciju (partiju) finanšu un priekšvēlēšanu aģitācijas kontrole

Birojs kontrolē politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildi un likumā noteiktajos gadījumos sauc vainīgās personas pie administratīvās atbildības piemērojot sodu. Birojs apkopo un analizē sagatavoto informāciju par partiju iesniegtajiem gada pārskatiem, konstatētajiem pārkāpumiem to iesniegšanā un par likumā noteikto ierobežojumu neievērošanu. Ne vēlāk kā pusgadu pēc vēlēšanu deklarāciju saņemšanas un ne retāk kā reizi gadā Birojs informē sabiedrību par atklātajiem politisko organizāciju un to apvienību finansēšanas noteikumu pārkāpumiem, kā arī par veiktajiem pasākumiem to novēršanai. Pirms Saeimas, Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanām atbilstoši savai kompetencei Birojs kontrolē priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumu ievērošanu un apmaksas kārtības ievērošanu, savukārt pēc vēlēšanām veic politisko organizāciju (partiju) un to apvienību iesniegto vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudi un sešu mēnešu laikā pēc to iesniegšanas informē sabiedrību par atklātajiem priekšvēlēšanu aģitācijas noteikumu pārkāpumiem un pasākumiem to novēršanai.

Korupcijas apkarošana

Lai atklātu Krimināllikumā paredzētos noziedzīgos nodarījumus valsts institūciju dienestā, ja tie saistīti ar korupciju, kā arī noziedzīgos nodarījumus, kas saistīti ar politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu pārkāpumiem, Birojs veic izmeklēšanu un operatīvo darbību. Birojs veic likumā paredzēto operatīvo darbību, veic pirmstiesas izmeklēšanu kriminālprocesos un rosina uzsākt kriminālvajāšanu.

Korupcijas risku novēršana un sabiedrības izglītošana

Korupcijas novēršanas jomā Birojs izstrādā Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādnes un programmu, kā arī koordinē programmā minēto institūciju sadarbību, lai nodrošinātu izvirzīto mērķu sasniegšanu.

Birojs analizē normatīvos aktus un normatīvo aktu projektus, kā arī ierosina izdarīt tajos grozījumus vai iesniedz priekšlikumus jaunu normatīvo aktu projektu izstrādāšanai, lai mazinātu korupcijas iespējas un novērstu korupcijas riskus. Birojs analizē arī citu valsts iestāžu praksi korupcijas novēršanā un atklātos korupcijas gadījumus, sniedz savus priekšlikumus konstatēto trūkumu novēršanai un izstrādā metodiskos līdzekļus korupcijas novēršanai un apkarošanai valsts un pašvaldību iestādēs un privātajā sektorā.

Lai sabiedrībai atklātu korupcijas radīto kaitējumu un iesaistītu iedzīvotājus pretkorupcijas pasākumu īstenošanā, Birojs informē un izglīto sabiedrību par korupcijas attīstības tendencēm un atklātajiem korupcijas gadījumiem, kā arī par veiktajiem pasākumiem korupcijas novēršanā un apkarošanā, izstrādā un ievieš sabiedrisko attiecību stratēģiju, izglīto sabiedrību tiesību un ētikas jomā, veic sabiedriskās domas izpēti un analīzi.

2. DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. Pretkorupcijas politikas koordinēšana

2013.gadā Birojs turpināja koordinēt Ministru kabineta 2009.gadā apstiprinātās Korupcijas novēršanas un apkarošanas programmas izpildi. Ņemot vērā to, ka 2013.gadā beidzās līdzšinējās pretkorupcijas politikas dokumenta darbības termiņš, Birojs turpināja jau uzsākto darbu pie jauna plānošanas dokumenta „Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam” izstrādes.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādnes 2009.–2013.gadam un Korupcijas novēršanas un apkarošanas programma 2009.–2013.gadam (turpmāk – Programma) aizvadītajā plānošanas periodā valstī ir bijuši pamata attīstības plānošanas dokumenti korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā. Birojs kā atbildīgā institūcija par Programmā ietverto uzdevumu un institūciju sadarbības, lai nodrošinātu Programmas izpildi, koordināciju ir veicis periodisku uzdevumu izpildes analīzi, kā arī sagatavojis informatīvo ziņojumu [„Korupcijas novēršanas un apkarošanas programmas 2009.–2013.gadam īstenošana”](#), apkopojot informāciju par Programmas uzdevumu izpildi valsts pārvaldes iestādēs laika posmā no 2009.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 31.decembrim.

Līdzšinējās korupcijas novēršanas un apkarošanas politikas mērķis bija nodrošināt valsts amatpersonām uzticētās varas godprātīgu un likumīgu izmantošanu valsts un sabiedrības interesēs. Lai arī korupcijas izplatība valsts pārvaldē ir ievērojami mazinājusies, tomēr par pilnīgu šīs negatīvās parādības neesamību vēl arvien nav iespējams runāt. Lielākā problēma labas pārvaldības nodrošināšanā ir neproporcionalitāte starp valsts amatpersonām piešķirtās varas apjomu, no vienas puses, un amatpersonu atlīdzību, kontrolējamību un soda neizbēgamību, no otras puses. Šie ierobežojošie faktori ir cieši saistīti ar finanšu grūtībām Latvijas ekonomikā un individuālu privātpersonu zemo dzīves līmeni. Jomās, kur ir nodrošināts varas apjomam atbilstošs atlīdzības apmērs, korupcijas risku pastāvēšana saistāma ar uzraudzības un iekšējās kontroles trūkumu, amatpersonu negodprātību un vēlmi iedzīvoties.

Pārskata periodā Birojs rīkoja vairākas starpinstitūciju darba sanāksmes, ar mērķi analizēt aktuālās pretkorupcijas Programmas izpildi un plānot turpmāk veicamās valsts pārvaldes institūciju darbības korupcijas mazināšanai Latvijā. Kopumā 2013.gadā notika četras starpinstitūciju darba sanāksmes par tādām tēmām kā: iekšējās kontroles sistēmas efektivitāte valsts pārvaldes institūcijās; korupcijas risku mazināšana publiskajos iepirkumos un rīcība ar publisko personu finanšu līdzekļiem un mantu; likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” piemērošanas prakse un tiesiskā ietvara pilnveidošana; naudas lomas mazināšana politikā un politisko partiju finansēšanas kontrole.

Noslēdzoties Programmas darbībai, 2013.gada decembrī Birojs veica valsts un pašvaldību institūcijām noteikto uzdevumu analīzi, identificējot izpildītos un neizpildītos uzdevumus. Novērtējot Programmā ietverto uzdevumu izpildi, ir secināms, ka atbildīgās institūcijas savas kompetences ietvaros ir pilnībā izpildījušas aptuveni 83% plānoto uzdevumu, savukārt 7% uzdevumu izpilde ir veikta daļēji, 10% nav izpildīti. Ņemot vērā, ka neizpildīto vai daļēji izpildīto Programmas uzdevumu izpilde ir būtiska korupcijas novēršanas mērķu sasniegšanai, ir nepieciešams turpināt darbu pie minēto uzdevumu izpildes arī nākamajā plānošanas periodā, izstrādājot un saskaņojot Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam un rīcības plānu Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādņu 2014.–2020.gadam ieviešanai.

Atbilstoši Ministru kabineta dotajam uzdevumam Birojam nākamajā pārskata periodā ir jāiesniedz Ministru kabinetā informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un

apkarošanas pamatnostādņu un programmas 2009.-2013.gadam īstenošanu, nosakot un izvirzot jaunus uzdevumus nākamajam plānošanas periodam.

2.2. Korupcijas risku analīze un metodisko materiālu izstrāde

Pildot likumā noteiktās funkcijas – analizēt valsts iestāžu praksi korupcijas novēršanā un atklātos korupcijas gadījumus, sniegt institūcijām priekšlikumus konstatēto trūkumu novēršanai, Birojs ir sagatavojis pārskatus par korupcijas riskiem, kā arī citus pārskatus un ziņojumus par Biroja kompetencē esošajiem jautājumiem:

- Veikta pašvaldībai piederošo vai tās nomāto izīrēto dzīvojamo telpu apmaiņas procesa korupcijas risku analīze, kuras rezultātā sniegtas rekomendācijas Rīgas Domei, iesniegti un aizstāvēti Latvijas Republikas Saeimā priekšlikumi grozījumu veikšanai likumā [„Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā”](#) (pieņemti 3.lasījumā 19.06.2014.), kā arī notikusi tikšanās ar Ekonomikas ministrijas pārstāvjiem par nepieciešamajām izmaiņām pašvaldības izīrēto dzīvojamo telpu apmaiņas tiesiskajā regulējumā;
- sagatavots pārskats par Biroja konstatētajiem pārkāpumiem ES finansējuma piešķiršanas un ieviešanas kontroles un uzraudzības sistēmā;
- sagatavots [informatīvais ziņojums par Eiropas Padomes Pretkorupcijas starpvalstu grupas \(GRECO\) rekomendācijām un to izpildes nodrošināšanu](#) (saistībā ar GRECO IV novērtēšanas kārtas ietvaros Latvijai izteiktajām rekomendācijām);
- sagatavots ziņojums par Latvijas atbilstību ANO Pretkorupcijas konvencijas III un IV nodaļas prasībām un to ieviešanu;
- sagatavots [pārskats par Korupcijas novēršanas un apkarošanas programmas 2009.-2013.gadam īstenošanu](#);
- saistībā ar sabiedrisko nozīmību, Birojs ir veicis korupcijas risku analīzes aktualizāciju Būvatļauju izsniegšanas jomā;
- sagatavots [informatīvais ziņojums par rekomendāciju ieviešanu tiesību aizsardzības iestādēs](#) – policijā, muitā un robežsardzē;
- publicēta [metodika ienākumu un parādsaistību proporcijas noteikšanai](#) personām, kuras nodarbinātas korupcijas riskam pakļautajos amatos.

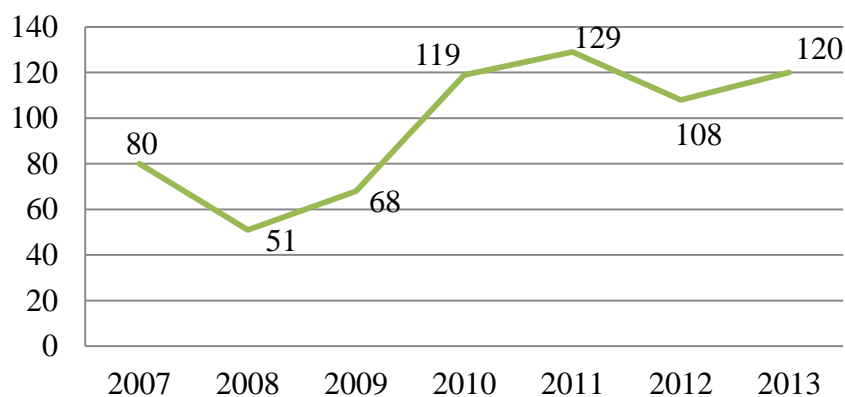
Pārskata periodā Biroja speciālisti uzsāka darbu arī pie korupcijas risku apzināšanas tiesu sistēmā. Biroja pārstāvji tikās ar tiesu, tiesnešu pašpārvaldes, Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūras, izpildvaras un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, pārrunājot Biroja identificētos korupcijas riskus tiesu sistēmā, kā arī uzklusot tikšanās dalībnieku redzējumu un priekšlikumus par nepieciešamajiem korupcijas risku novēršanas pasākumiem tiesu sistēmā.

Pārskata periodā Veselības ministrijai tika iesniegts Biroja sagatavotais korupcijas risku pārskats [„Korupcijas riski veselības aprūpes sistēmā”](#), lūdzot nodrošināt tajā minēto rekomendāciju izpildi. Kopumā Veselības ministrija kā atbildīgā institūcija ir noteikta 48 rekomendējamajiem pasākumiem, savukārt visas ārstniecības iestādes 32 un Birojs 13 pasākumiem.

Savlaicīgi identificējot tādus trūkumus normatīvajos aktos, kas to piemērošanā var radīt korupcijas riskus, Birojs veic nepieciešamos profilaktiskos pasākumus, lai publiskajā pārvaldē tiktu radīta efektīva kontroles vide, nepieļaujot interešu konflikta situācijas un izskaužot korupcijas rašanās iespējas. Pārskata periodā izskatot Valsts sekretāru sanāksmē izsludinātos normatīvo aktu projektus, galvenokārt ir tikusi pievērsta uzmanība tam, lai dažādu procedūru tiesiskajā regulējumā būtu nodrošināta pienācīga atbildība par normatīvo aktu pārkāpumiem un paredzēti visi nepieciešamie priekšnoteikumi interešu konflikta

novērtēšanai procedūrās, kas pakļautas korupcijas riskam. Analizējot normatīvos aktus un to projektus, Birojs 2013.gadā sagatavoja 120 atzinumus par citu institūciju izstrādātajiem tiesību aktu projektiem (skat. 1.attēlu).

1.attēls Atzinumi par normatīvo aktu projektiem (2007.-2013.gads)

2.3. Normatīvo aktu projektu izstrāde

Lai pilnveidotu tiesisko regulējumu savā kompetencē esošajās jomās, Birojs izstrādā normatīvo aktu grozījumus, sagatavo jaunus normatīvo aktu projektus un piedalās atzinumu sniegšanā par citu institūciju izstrādātajiem tiesību aktu projektiem. Pārskata gadā Birojs izstrādāja 21 tiesību aktu projektus, kā arī sniedzis savus priekšlikumus grozījumiem citu institūciju izstrādātajos projektos.

Pārskata periodā Birojs izstrādāja un apstiprināšanai Ministru kabinetā iesniedza vairākus normatīvo aktu projektus, kā arī sniedza savus priekšlikumus citu institūciju izstrādātajiem tiesību aktu projektiem, no tiem būtiskākie:

- [Grozījumi Ministru kabineta 2012.gada 8.maija noteikumos Nr.326 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmu tiešās pārvaldes iestādēs"](#) (Valsts sekretāru sanāksmē izsludināti 2013.gada 17.janvārī);
- [Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.⁶ pantā, 166.³⁴ pantā, 204.²pantā, 214.² un 215.⁹ pantā](#) (Saeimā pieņemti 2013.gada 25.aprīlī);
- Ministru kabineta noteikumi [„Kārtība, kādā reģistrējamas, novērtējamās, izmantojamās un izpērkamas diplomātiskās dāvanas un dāvanas, kas pieņemtas, pildot valsts amatpersonas pienākumus, un kas ir valsts vai pašvaldības institūcijas īpašums”](#) (Ministru kabinetā pieņemti 2013.gada 21.maijā);
- Ministru kabineta noteikumi [„Kārtība, kādā pēc Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pieprasījuma persona iesniedz informāciju par tās ienākumiem, naudas uzkrājumiem, parādsaistībām un īpašumiem”](#) (Ministru kabinetā pieņemti 2013.gada 11.jūnijā);
- Sagatavots precizētais [Lobēšanas atklātības likumprojekts](#), kas izskatīts Saeimas Korupcijas novēršanas apakškomisijā un iesniegts izskatīšanai Ministru kabinetā;
- [Grozījumi Konceptijā par korupcijas risku samazināšanu valsts pārvaldes iestādēs un pašvaldībās](#) un [Grozījumi Ministru kabineta 2012.gada 13.februāra rīkojumā Nr.72 "Par Konceptiju par korupcijas risku samazināšanu valsts pārvaldes iestādēs un pašvaldībās"](#), aktualizējot jautājumus par atklātuma nodrošināšanu publisko personu institūciju personāla atlasē un par iekšējo kontroli (izsludināti Valsts sekretāru sanāksmē 2013.gada 19.septembrī),
- Grozījumi „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”,

- Grozījumi likumā „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā”,
- Grozījumi Kriminālprocesa likumā.

Biroja pārstāvji aktīvi piedalījās Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas un tās darba grupas darbā pie grozījumu izstrādes likumā „[Par pašvaldībām](#)” izstrādes, lai novērstu iespējamus korupcijas riskus lēmumu pieņemšanas procesā pašvaldībās un nodalītu lēmējvaru no izpildvaras (Saeimā pieņemti 2013.gada 31.janvārī), [Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā](#) (Saeimā pieņemti 2013.gada 13.jūnijā), Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likumā, paredzot pašvaldības deputāta pilnvaru ierobežošanu, ja pret viņu ir uzsākta kriminālvajāšana par smagu vai sevišķi smagu noziegumu, kā arī pie grozījumu izstrādes likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”.

Tāpat Biroja pārstāvji piedalījās vairāku citu institūciju vadītajās darba grupās, piemēram, Valsts kancelejā, kur izstrādā priekšlikumus valsts amatpersonām pasniegto dāvanu tiesiskā regulējuma pilnveidei un izstrādāja priekšlikumus grozījumiem [Publisko iepirkumu likumā](#), kas paredz nodrošināt efektīvāku un atklātāku iepirkumu procesu un veicināt godīgu konkurenci, Biroja pārstāvji piedalījās arī darba grupā Tieslietu ministrijā, piedaloties jauna Administratīvo pārkāpumu procesa likumprojekta izstrādē un grozījumu Kriminālprocesa likumā un Krimināllikumā izstrādē. Tāpat Biroja pārstāvji piedalījās Finanšu ministrijas vadītajās starpinstitūciju darba grupās, kas izstrādā priekšlikumus tiesiskā regulējuma pilnveidošanai par nevalstisko organizāciju finansēšanas no valsts budžeta līdzekļiem kontroli, par sabiedriskā labuma organizāciju tiesiskā regulējuma pilnveidošanu, par publisko kapitālsabiedrību ziedošanas kārtības pilnveidošanu.

2.4. Valsts amatpersonu darbības kontrole

Lai nodrošinātu valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs, novēršot jebkuras amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonas lēmumiem un rīcību, Birojs kontrolē likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” ievērošanu valsts amatpersonu darbībā, kā arī normatīvajos aktos noteikto aizliegumu un papildu ierobežojumu ievērošanu. Ik gadu būtisks Biroja darbs tiek ieguldīts valsts amatpersonu darbības kontroles jomā, tādējādi efektīvizējot un uzlabojot valsts pārvaldes darbību.

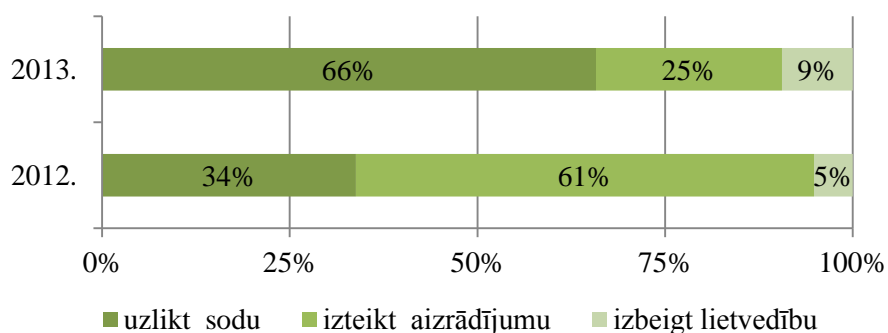
Kontrolējot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpildi un valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu ievērošanu, Birojs pārbauda valsts amatpersonu deklarācijās norādītās ziņas un izvērtē iedzīvotāju iesniegumos un sūdzībās minētos faktus, kā arī citu institūciju sniegto informāciju.

Pārbaudot valsts amatpersonu deklarācijās norādītās ziņas, iesniegumos un sūdzībās minētos faktus, kā arī citu institūciju sniegto informāciju, saistībā ar likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu neievērošanu, 2013.gadā Biroja kompetences ietvaros tika uzsāktas 489, bet pabeigtas 453 resoriskās pārbaudes. Veikto pārbaudīto ietvaros atbilstoši savai kompetencei Birojs izvērtēja 775 valsts amatpersonu darbību, kopumā pārbaudot 1 166 valsts amatpersonu deklarācijās norādītās ziņas saistībā ar likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteikto ierobežojumu un aizliegumu ievērošanu.

Konstatējot administratīvā pārkāpuma pazīmes, pārskata periodā 148 gadījumos tika uzsākta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā. Savukārt 87 gadījumos, konstatējot, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, tika pieņemts lēmums par atteikšanos uzsākt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, līdz ar to amatpersona tika atbrīvota no atbildības un tai izteikts mutvārdu aizrādījums vai lietvedība izbeigta iestājoties noilgumam.

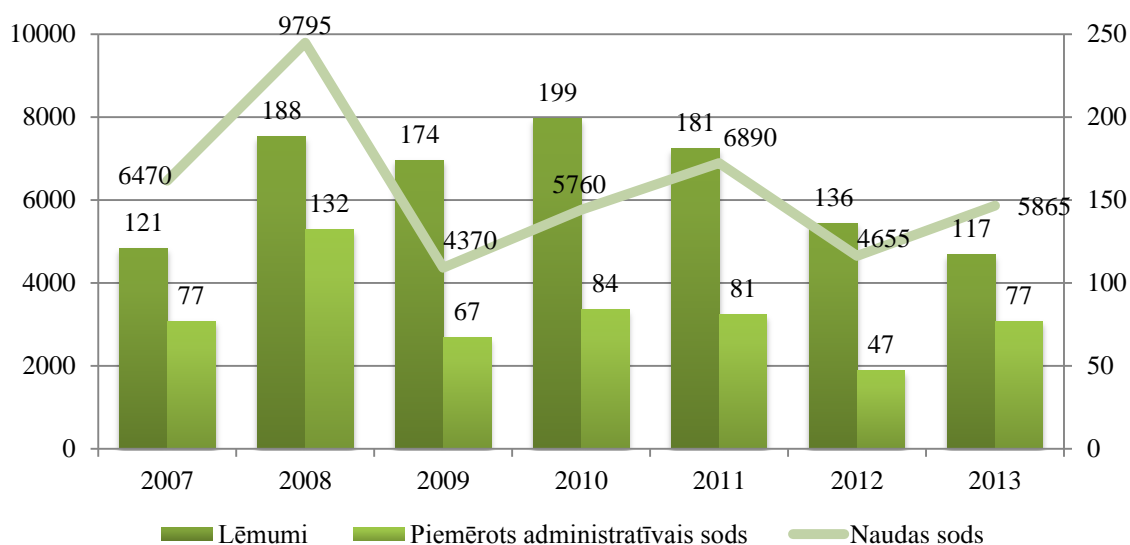
Kopš 2012.gada, kad tika izdarīti grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kas paredz tiesības neuzsākt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, ja izdarītais pārkāpums atzīstams par maznozīmīgu, Biroja resursus valsts amatpersonu darbības kontrolē ir iespējams vairāk veltīt būtiskāku pārkāpumu atklāšanai. Salīdzinot ar 2012.gadu, pārskata periodā par 7 % palielinājies lēmumu skaits par lietvedības uzsākšanu un par 21% palielinājies lēmumu skaits par lietvedības neuzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā. Līdz ar to lielāka uzmanība un resursi tika ieguldīti nozīmīgu pārkāpumu atklāšanai – salīdzinot ar iepriekšējo gadu, uzsāktajās administratīvā pārkāpuma lietās ir palielinājies to lēmumu īpatsvars, kas paredz amatpersonu saukšanu pie administratīvās atbildības un naudas sodu uzlikšanu (skat. 2.attēlu).

2.attēls Pieņemtie lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās (2012.-2013.gads)

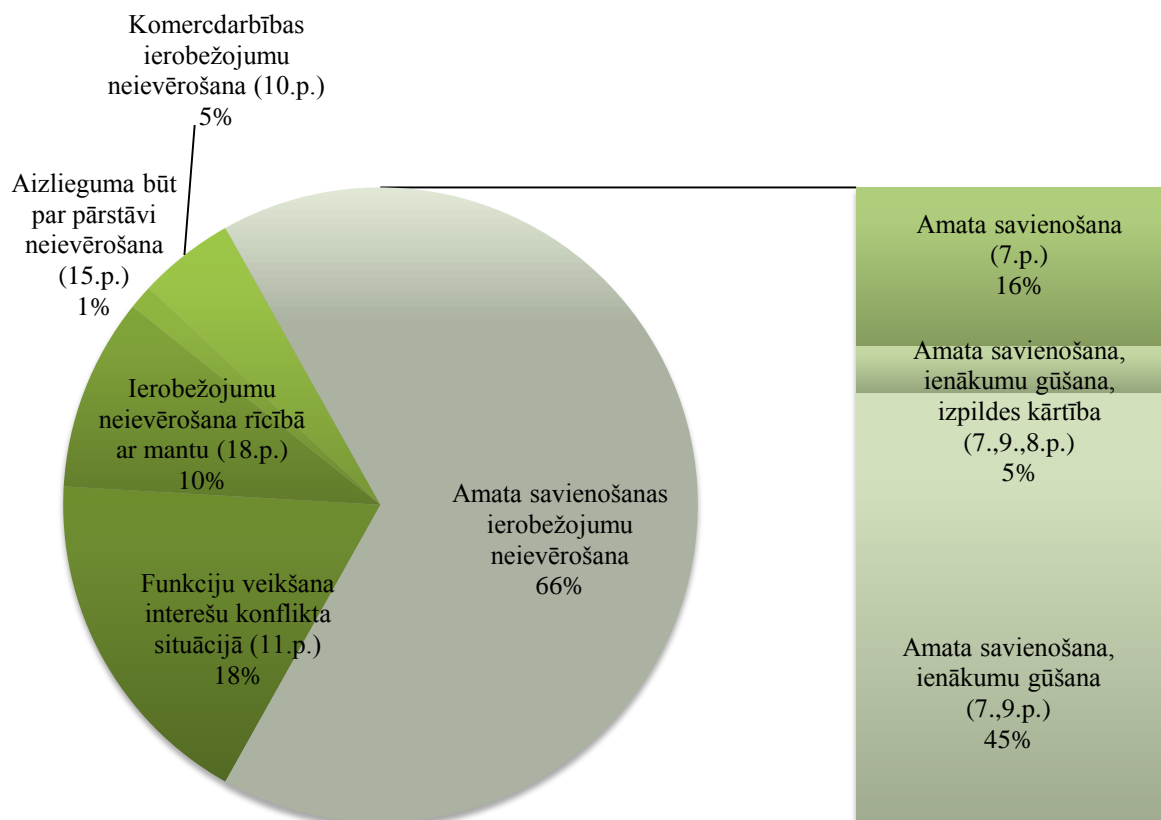
Saistībā ar likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” (turpmāk – IKNL) noteikto ierobežojumu un aizliegumu neievērošanu, 2013.gadā Biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļā tika pieņemti 117 lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās, kas ir par 41 lēmumu mazāk nekā iepriekšējā gadā, piemērojot naudas sodu 77 valsts amatpersonām kopumā 5 865 latu apmērā, kas, salīdzinot ar 2012.gadu, ir par 1 210 latiem lielāks un aptver par 30 amatpersonām vairāk. Savukārt 29 gadījumos izteikts mutvārdu aizrādījums, atzīstot izdarīto pārkāpumu par maznozīmīgu (skat. 3.attēlu). Pamatojoties uz Biroja pieņemtajiem lēmumiem, pārskata periodā 70 valsts amatpersonas samaksāja tām uzliktos naudas sodus, kopumā valsts budžetā ieskaitot 5 470 latus.

3.attēls Pieņemtie lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās un valsts amatpersonām piemērotais administratīvais naudas sods latos (2007.-2013.gads)

Visvairāk Biroja mājaslapā pārskata periodā publicēto IKNL normu pārkāpumu ir saistīti ar valsts amatpersonām noteikto amata savienošanas ierobežojumu neievērošanu (speciālo valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumu, amata savienošanas ierobežojumu izpildes kārtības un ienākumu gūšanas ierobežojumu neievērošanu (IKNL 7.,8. un 9.pants)) – 67 % no visiem pārkāpumiem (skat. 4.attēlu).

4.attēls Konstatētie administratīvie pārkāpumi 2013.gadā (norādīti IKNL panti)

Pārskata periodā Birojs ir uzsācis aktīvāk izvērtēt valsts amatpersonu rīcības ar publiskas personas mantu un finanšu līdzekļiem atbilstību IKNL 18.panta noteikumiem, tas ir, vai rīcība ar šiem resursiem ir bijusi tiesiska. 10 % no piemērotajiem sodiem piemēroti par likumā paredzēto ierobežojumu neievērošanu, konstatējot prettiesisku rīcību ar valsts vai pašvaldības mantu. Lielākā daļa 2013.gadā konstatēto likuma pārkāpumu ir saistīti ar likumā noteikto amata savienošanas ierobežojumu neievērošanu. Šajos gadījumos bieži tiek konstatēti arī pārkāpuma maznozīmīgums, jo amatu savienošana neradīja interešu konflikta situāciju. Vienlaikus atzīmējams, ka pārskata periodā lielākie Biroja resursi tika ieguldīti komplicētu interešu konflikta gadījumu izvērtēšanā un atklāšanā, pārbaudot lielu dokumentu apjomu un izvērtējot amatpersonu lēmumu pieņemšanas apstākļus. Turklāt šādos gadījumos Birojam jākonstatē vainīgās valsts amatpersonas personiskā vai mantiskā ieinteresētība.

Piemēram, 2013.gadā Birojs atklāja ka valsts amatpersonas funkcijas interešu konflikta situācijā visbiežāk (sešos gadījumos) veic valsts vai pašvaldību iestāžu vadītāji vai viņu vietnieki - tipiskākie IKNL normu pārkāpumi ir saistīti ar radnieku pieņemšana darbā un citu ar personāla vadību saistītu lēmumu pieņemšana attiecībā uz saviem radniekiem, vai tādu amata pienākumu veikšana, kas saistīta ar sava atalgojuma palielināšanu, naudas balvas vai piemaksas piešķiršanu pašam sev. Piecos gadījumos konstatēti komercdarbības ierobežojumu

pārkāpumi, piemēram, vienā gadījumā pašvaldība iepirkusi lietotas automašīnas un automašīnu riepas no komercsabiedrības, kuras īpašnieks ir šīs pašvaldības deputāts. Administratīvā atbildība ir piemērota arī gadījumos, kad pašvaldību deputāti neievēroja citos normatīvajos aktos (likumā "Par pašvaldībām") viņiem noteikto aizliegumu vienlaikus ieņemt pašvaldības izpilddirektora amatu. 2013.gadā spēkā stājušies lēmumi, kuros amatpersonas sauktas pie atbildības par amatpersonām noteikto aizliegumu neievērošanu divus gadus pēc darba valsts iestādē ieņemt amatu komercsabiedrībā, attiecībā uz kuru amatpersona savu pilnvaru laikā veikusi uzraudzības un kontroles funkcijas.

2013.gadā Biroja priekšnieks izskatīja 13 sūdzības par Biroja amatpersonu pieņemtajiem lēmumiem administratīvā pārkāpuma lietās, deviņos gadījumos lēmumu atstājot negrozītu, trijos – grozot piemērotā naudas soda apmēru, vienā gadījumā – atceļot lēmumu un izbeidzot lietvedību, no tiem dažādu instanču tiesas trīs gadījumos atstāja spēkā Biroja lēmumu, bet vienā gadījumā Biroja lēmumu atcēla daļā. Salīdzinoši 2011.gadā Biroja priekšnieks atcēla 5,5%, 2012.gadā 0,74% un 2013.gadā 0,85% no Biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas pieņemtajiem lēmumiem.

Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 30.pants nosaka, ka valsts amatpersonām ir jāatlīdzina nodarītie zaudējumi. 2013.gadā Birojs lūdza piecas valsts amatpersonas labprātīgi atlīdzināt zaudējumus – ienākumus, kuri gūti, pārkāpjot šajā likumā noteiktos ierobežojumus, par kopējo summu 2 423,37 latu. Savukārt trīs personas saskaņā ar minēto likumu no šī pienākuma atbrīvotas. Kopumā 2013.gadā valsts budžetā atlīdzināti vairāku gadu gaitā nodarītie zaudējumi par summu, kas sasniedz 31 694,79 latu.

Biroja veikto pārbaužu ietvaros, konstatējot pazīmes, kas liecina par iespējamu valsts amatpersonas deklarācijas aizpildīšanas kārtības neievērošanu, Birojs deviņos gadījumos informāciju nosūtīja Valsts ieņēmumu dienestam (VID), lai tas savas kompetences ietvaros sauktu valsts amatpersonu pie administratīvās atbildības. VID tika nosūtīta arī informācija par septiņiem gadījumiem, kad tika konstatēts, ka valsts amatpersonu un viņu radnieku ienākumi, iespējams, nav bijuši atbilstoši viņu izdevumiem. Pārskata periodā VID, pamatojoties uz iepriekš pēc Biroja sniegtās informācijas veikto auditu rezultātiem, pieņēma lēmumu par papildu nodokļu aprēķināšanu un soda naudas uzlikšanu vienai personai par 487,63 latiem. Kā arī VID nosūtīta informācija par 14 institūciju, kurās strādājošo amatpersonu neiekļaušana valsts amatpersonu sarakstos, iespējams, nav bijusi atbilstoša likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” prasībām.

Kopumā 2013.gadā, konstatējot valsts amatpersonu darbībā tādu normatīvo aktu pārkāpumus, kuru izvērtēšana nav Biroja kompetencē, 268 gadījumos (par 146 vairāk nekā iepriekšējā gadā) informācija nosūtīta kompetentajām institūcijām (Valsts kontrolei, VID, Valsts darba inspekcijai, Finanšu ministrijai, Iepirkumu uzraudzības birojam u.c. valsts institūcijām) pārbaudes veikšanai.

2.5. Korupcijas apkarošana

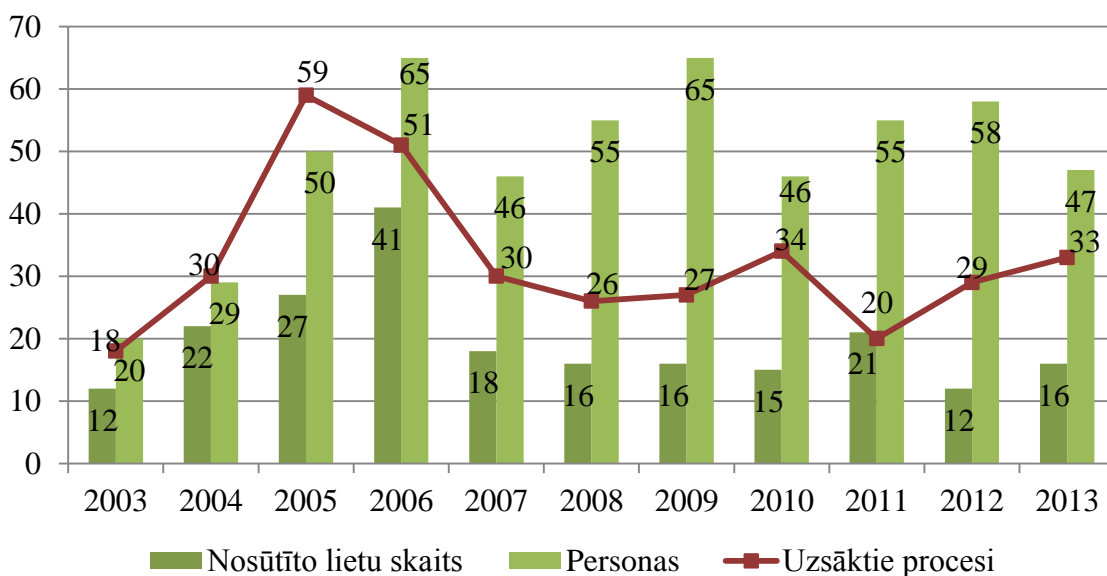
2012. un 2013.gadā KNAB lietvedībā bija liela apjoma un sarežģīti strukturētas krimināllietas, kuru izmeklēšanai bija nepieciešama kompleksa pieeja un stratēģiska plānošana, kā arī cieša sadarbība ar citu valstu dienestiem, tādējādi nodrošinot izmeklēšanas darbību veikšanu arī ārpus Latvijas teritorijas.

Pārskata periodā Biroja izmeklētāji uzsāka 33 kriminālprocesus (par 12% kriminālprocesu vairāk nekā 2012.gadā), no tiem 20 kriminālprocesi uzsākti pēc Biroja Operatīvo izstrāžu nodaļas sniegtās informācijas, kas liecina par Biroja apkarošanas struktūrvienību spēju patstāvīgi atklāt noziedzīgus nodarījumus. No citām izmeklēšanas iestādēm pēc piekritības saņemti pieci kriminālprocesi, savukārt citām institūcijām izmeklēšanai pēc institucionālās piekritības nosūtīti desmit kriminālprocesi. Pārskata periodā tika uzsāktas 175 resoriskās pārbaudes, bet pabeigtas 144 pārbaudes.

Kriminālietu izmeklēšanas ietvaros 2013.gadā konstatēti valsts un pašvaldību institūcijām nodarīti zaudējumi 195 000 latu un 4,2 milj. eiro apmērā, kā arī arestēti naudas līdzekļi vairāk kā 380 000 latu apmērā.

2013.gadā prokuratūras iestādēm kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti 16 kriminālprocesi pret 47 personām (skat. 5.attēlu). Kā arī pieņemti 12 lēmumi par kriminālprocesa izbeigšanu un 31 lēmums par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu. Izmeklēšanas nodaļas izmeklētāju lietvedībā uz 2013.gada 31.decembri atradās 45 krimināllietas.

5.attēls Kriminālvajāšanai nosūtīto lietu skaits pret personām un uzsāktie kriminālprocesi (2003.-2013.gads)

2013.gadā aktīvi turpinājās darbs pie jau iepriekšējos gados uzsāktajām krimināllietām – piemēram, 2013.gada februārī Birojs nodeva Ģenerālprokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai pret septiņām personām tā dēvēto „Daimler” krimināllietu, kur izmeklēšanas gaitā tika iegūts pietiekams pierādījumu kopums piecām kukuļošanas epizodēm desmit gadu periodā saistībā ar apjomīgiem publiskiem iepirkumiem (kukuļu kopējā summa vairāk nekā 6 miljoni eiro).

2013.gada 1.aprīlī stājās spēkā grozījumi Krimināllikumā un Kriminālprocesa likumā, kas nodrošina efektīvāku piespiedu ietekmēšanas līdzekļu piemērošanu pret juridiskajām personām par koruptīviem nodarījumiem, kā arī paredz iespēju izdalīt atsevišķā lietvedībā procesu pret juridisko personu, ļaujot piemērot piespiedu ietekmēšanas līdzekli uzņēmumam arī gadījumos, kad fiziskā persona vēl nav notiesāta.

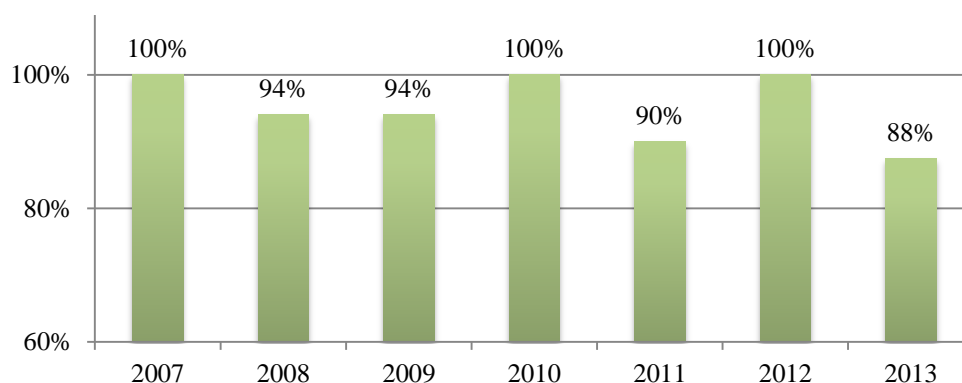
2013.gadā Biroja izmeklētāji, pamatojoties uz šiem grozījumiem normatīvajos aktos, jau trīs reizes izmantojuši praksē un izmeklētajos procesos lūguši prokuratūrai piemērot sankcijas juridiskai persona. Ģenerālprokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai tika nodota krimināllietas saistībā ar iespējamo Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes amatpersonu kukuļošanu, ierosinot uzsākt kriminālvajāšanu pret divām amatpersonām un trim komercsabiedrību pārstāvjiem un piemērot piespiedu ietekmēšanas līdzekli juridiskajai personai. Kā arī krimināllietas saistībā ar Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Dzīvokļu pārvaldes amatpersonas iespējamajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Arī šajā krimināllietā Ģenerālprokuratūrai izteikts lūgums piemērot piespiedu ietekmēšanas līdzekli juridiskajai personai par kukuļa došanu.

Viena no nozīmīgākajām Ģenerālprokuratūrai nosūtītajām krimināllietām ir saistīta ar Rīgas pilsētas priekšpilsētas tiesas priekšsēdētāja un Rīgas apgabaltiesas tiesneses ilgstoši izdarītajiem iespējamajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Izmeklēšanas gaitā iegūto pierādījumu kopums deva pamatu pieņemumam, ka tiesā kopš 1995.gada fiktīvi tika nodarbinātas vairākas personas, kuras faktiski tur nestrādāja, un tām izmaksātie finanšu līdzekļi tika izmantoti atbildīgo valsts amatpersonu personīgām vajadzībām, tādējādi ilgstošā laika posmā izkrāpjot finanšu līdzekļus lielā apmērā un nodarot zaudējumus valstij par vairāk nekā 165 000 latiem. 2013.gadā prokuratūrai nodota arī krimināllieta saistībā ar VID nodokļu kontroles daļas amatpersonas kukuļošanu, ierosinot uzsākt kriminālvajāšanu pret kādas komercsabiedrības valdes locekli, kurš konkrētā uzņēmuma interesēs amatpersonai vairākkārt piedāvāja un nodeva kukuli 2 500 latu apmērā par pārbaudes neturpināšanu uzņēmumā. Tāpat atklāts iespējams kukuļošanas gadījums VID Muitas kriminālpārvaldē – ar starpniekiem tika pieprasīts un pieņemts kukulis 4 000 eiro apmērā, lai nodrošinātu labvēlīga lēmuma pieņemšanu kādā kriminālprocesā.

Pārskata periodā tika atklāti vairāki noziedzīgi nodarījumi, kuru rezultātā tika nodarīts ievērojams kaitējums tādu pašvaldības funkciju nodrošināšanai, kas ir vitāli nepieciešamas sabiedrībai, piemēram, sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā un, sociālās palīdzības mājokļu jautājumos sniegšanā. No Birojā uzsāktajām krimināllietām kā nozīmīgi jāmin atklātie iespējamie kukuļdošanas gadījumi pašvaldības amatpersonām – saistībā ar pašvaldībai piederoša zemes gabala nodošanu nomā (kukulis 100 000 eiro) un pasažieru pārvadājumiem Rīgas pilsētā, kā arī siltumapgādes projektiem Daugavpilī (kukulis ne mazāk kā 120 000 eiro). Kriminālprocess uzsākts arī saistībā ar kāda ārvalstu uzņēmuma pārstāvja uzkūdišanu dot 50 000 latu kukuli valsts amatpersonām. Pārskata periodā atklāti arī iespējamie kukuļa pieņemšanas gadījumi Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldē un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā.

2013.gadā pēc nosūtīšanas prokuratūras iestādēm kriminālvajāšanas uzsākšanai trīs kriminālprocesi tika izbeigti prokuratūrā (skat. 6.attēlu) – divos gadījumos krimināllietas izbeigtas noziedzīga nodarījuma sastāva trūkuma dēļ, savukārt vienā krimināllietā prokurors, nesaskatot pamatu personas saukšanai pie kriminālatbildības, atcēlis izmeklētāja lēmumu un nodevis krimināllietu atpakaļ Birojam izmeklēšanas turpināšanai.

6.attēls Kriminālvajāšanai nosūtīto lietu īpatsvars, kas nav izbeigtas prokuratūras iestādēs (2007.-2013.gads)

Nodrošinot ātrāku un efektīvāku izmeklēšanu, Biroja izmeklētāji un operatīvās darbības speciālisti pārskata gadā bija iesaistīti trijās izmeklēšanas grupās un divās starpinstitūciju izmeklēšanas grupās, kā arī turpināja darbu kopīgās starpvalstu izmeklēšanas grupas (*joint investigation teams*) ietvaros. Pārskata periodā Birojs sagatavoja un nosūtījis 22 tiesiskās palīdzības lūgumus uz 13 valstīm un izpildījis divus ārvalstu krimināltiesiskās palīdzības lūgumus.

2013.gadā Biroja izmeklētās krimināllietās spēkā stājušies 11 tiesas spriedumi atzīstot 19 personas par vainīgām noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā. Uz 2013.gada 31.decembri dažādās tiesu instancēs vēl tiek izskatītas 40 Biroja izmeklētās krimināllietas attiecībā uz 144 personām, no tām 28 notiek tiesvedība pirmās instances tiesās.

2.6. Politisko partiju finansēšanas noteikumu izpildes kontrole

Lai politiskās partijas varētu darboties un veidot saikni ar vēlētājiem, tām ir nepieciešami finanšu resursi. Savukārt, lai iedzīvotāji uzticētos partijām un nodrošinātu to finansiālās darbības atklātumu, likumību un atbilstību parlamentārās demokrātijas sistēmai, ir izstrādāti politisko organizāciju (partiju) finansēšanas noteikumi un likumā paredzēta priekšvēlēšanu aģitācijas veikšanas kārtība.

Veicot likumā noteiktās funkcijas politisko partiju finansēšanas kontroles jomā, Birojs pārbauda politisko partiju iesniegtos gada pārskatus un saņemto ziedojumu patiesumu un likumību. Pirms vēlēšanām Birojs kontrolē priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumu izpildi un veic politisko organizāciju iesniegto vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudi.

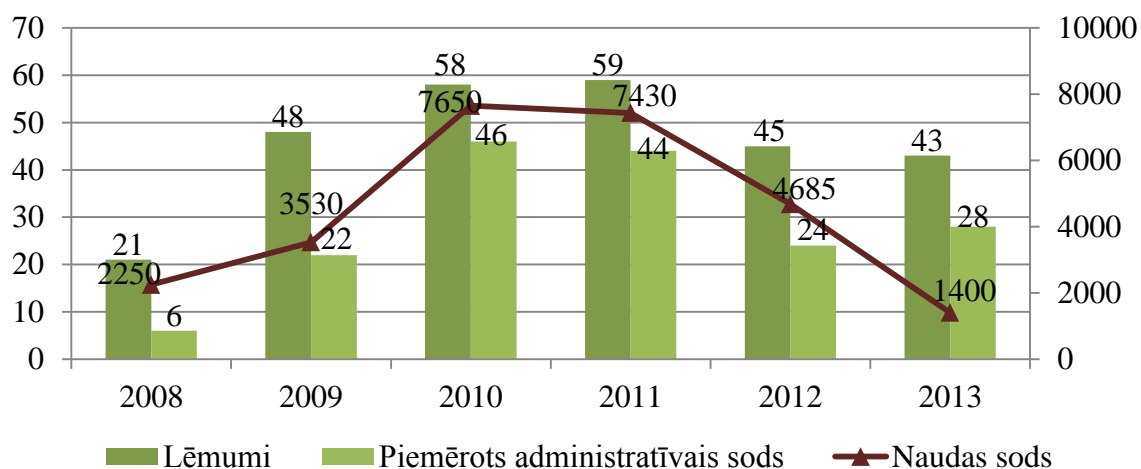
2013.gadā Birojs pabeidza politisko partiju iesniegto 2011.gada un 2012.gada pārskatu pārbaudes, veica 2013.gada pašvaldību vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudes, kā arī nodrošināja saņemto ziedojumu likumības pārbaudes. Lielākā daļa izdarīto pārkāpumu partiju finansēšanas noteikumu ievērošanu 2011. un 2012.gadā ir saistīti ar gada pārskatu neiesniegšanu un savlaicīgu informācijas nesniegšanu par saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem). Plašāka informācija par Biroja konstatēto pārbaudēs ir pieejama [Biroja mājaslapā](#).

Nodrošinot politisko partiju finansiālās darbības atklātumu, 2013.gadā Birojs saņēma un publiskoja 718 ziņojumus par politisko partiju saņemtajiem ziedojumiem (par 308 ziņojumiem vairāk nekā 2012.gadā) un 45 sarakstus par iestāšanās un biedra naudu iemaksām. Pārskata periodā Birojs pārbaudīja un pabeidza 507 pārbaudes saistībā ar iesniegtajiem ziņojumiem par ziedojumiem un 17 iestāšanās un biedru naudas sarakstu pārbaudes.

2013.gadā Birojs saņēma un publiskoja 80 vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas (tajā skaitā arī to precizējumus), kā arī publiskoja 76 politisko partiju un to apvienību gada pārskatus (tajā skaitā arī to precizējumus). 2013.gadā Birojs pabeidza pārbaudes par 33 gada pārskatiem un 50 iesniegtajām vēlēšanu deklarācijām.

Par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma un Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma normu pārkāpumiem 2013.gadā tika pieņemti 43 lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās, kuru ietvaros pie administratīvās atbildības sauktas 28 politiskās partijas, piemērojot tām naudas sodu kopumā 1 400 latu apmērā, bet 11 gadījumos konstatētie pārkāpumi tika atzīti par maznozīmīgiem un partijām izteikts mutvārdu aizrādījums (skat. 7.attēlu). Sešos gadījumos pie administratīvās atbildības tika sauktas citas juridiskās un fiziskās personas, uzliekot tām naudas sodus kopumā 350 latu apmērā. Salīdzinot ar 2012.gadu, 2013.gadā kopumā nav samazinājies lēmumu skaits par partiju saukšanu pie administratīvās atbildības, taču būtiski (par 70%) samazinājies naudas sodu kopējais apmērs (2012.gadā pieņemti 24 lēmumi par kopējo summu 4 685 latī), kas liecina, ka politiskās partijas arvien retāk pieļauj nozīmīgus pārkāpumus savā finansiālajā darbībā.

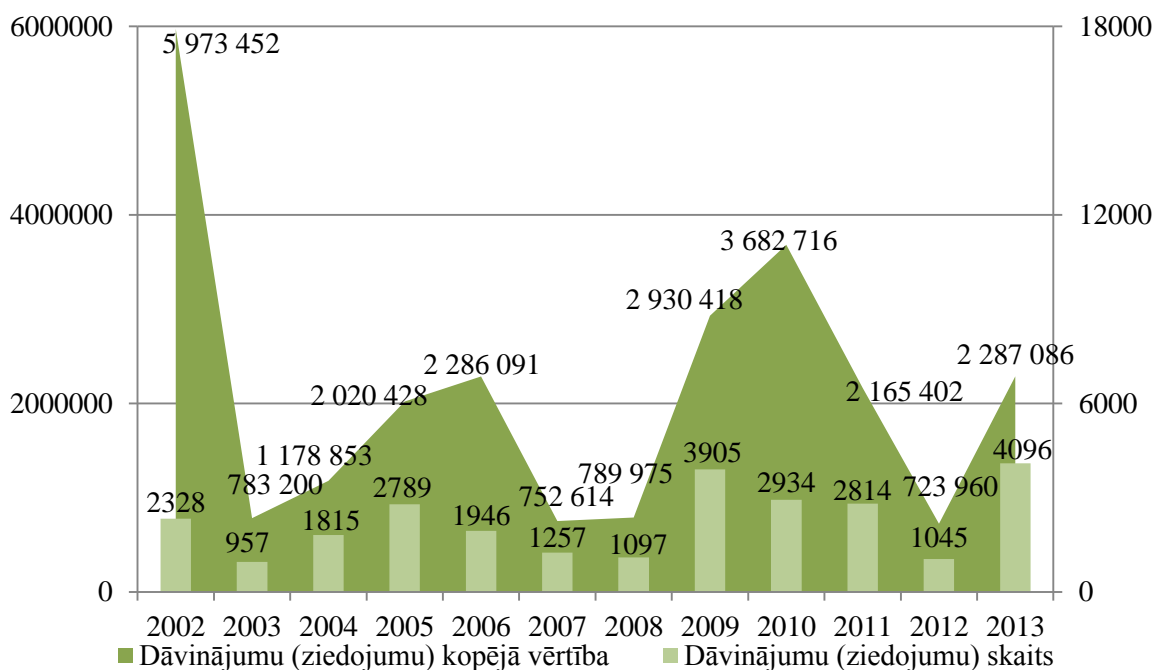
7.attēls Pieņemtie lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās un politiskajām partijām piemērotais administratīvais sods (latos) no 2008. līdz 2013.gadam

Saistībā ar saņemto informāciju par iespējamiem pārkāpumiem partiju finansēšanā un priekšvēlēšanu aģitācijā, Birojā 2013.gadā tika veiktas 135 pārbaudes.

Tuvojoties pašvaldību vēlēšanām, būtiski palielinājās politiskajām partijām ziedoto finanšu līdzekļu apjoms. Kopumā 2013.gada pirmajā pusgadā personas bija veikušas dāvinājumus (ziedojumus) 1,8 milj. latu apmērā, kas ir septiņas reizes vairāk nekā 2012.gada pirmajos sešos mēnešos un 2,5 reizes vairāk nekā 2012.gadā kopumā. Savukārt pēc 2013.gada 1.jūnijā notikušajām pašvaldību vēlēšanām, politiskajām partijām ziedoto finanšu līdzekļu apjoms būtiski samazinājās – 2013.gada otrajā pusgadā personas bija veikušas dāvinājumus (ziedojumus) 456 310 latu apmērā, kas ir četras reizes mazāk nekā 2013.gada pirmajos sešos mēnešos, tomēr 2013.gadā veikto dāvinājumu (ziedojumu) kopējais apjoms (2,277 milj. latu) ir trīs reizes lielāks nekā 2012.gadā kopumā (skat. 8.attēlu).

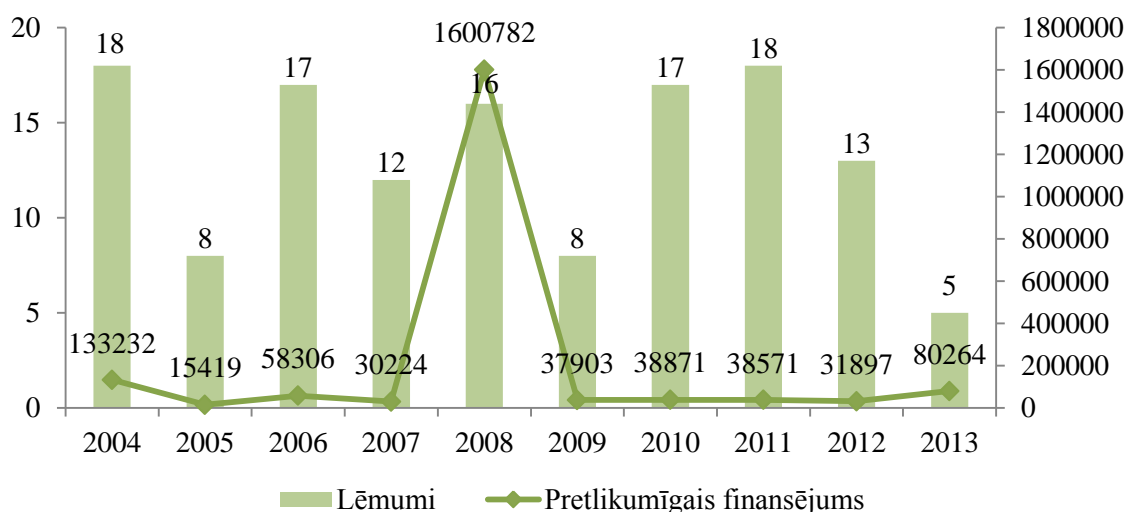
8.attēls Politiskajām partijām nodotie dāvinājumi (ziedojumi) latos no 2002.-2013.gadam

2013.gadā tika mazināta nelegāli iegūto līdzekļu pretlikumīgas izmantošanas iespēja politisko partiju finansēšanā, stājoties spēkā grozījumiem Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā, kas paredz, ka politiskajām partijām iemaksātos finanšu līdzekļus, kuru izcelsmi ziedotājs nevar pierādīt, tām jāieskaita valsts budžetā, nevis jāatmaksā ziedotājam. Savukārt jaunais Priekšvēlēšanu aģitācijas likums, kurš stājās spēkā 2013.gada 1.janvārī, noteica vienotu aģitācijas kārtību pirms pašvaldību, Saeimas un Eiropas Parlamenta vēlēšanām, t.sk., paredzot administratīvo resursu izmantošanas aizliegumu. Pārskata periodā tika pieņemti pieci lēmumi par pretlikumīgi saņemto finanšu līdzekļu ieskaitīšanu valsts budžetā – kopumā 80 264 latu apmērā (skat. 9.attēlu).

Pamatojoties uz Biroja izdotajiem administratīvajiem aktiem, pārskata periodā valsts budžetā ir ieskaitīti kopumā 9 789,87 latu, kuri tika atzīti par prettiesiski pieņemtiem, neievērojot likumā noteiktos ierobežojumus.

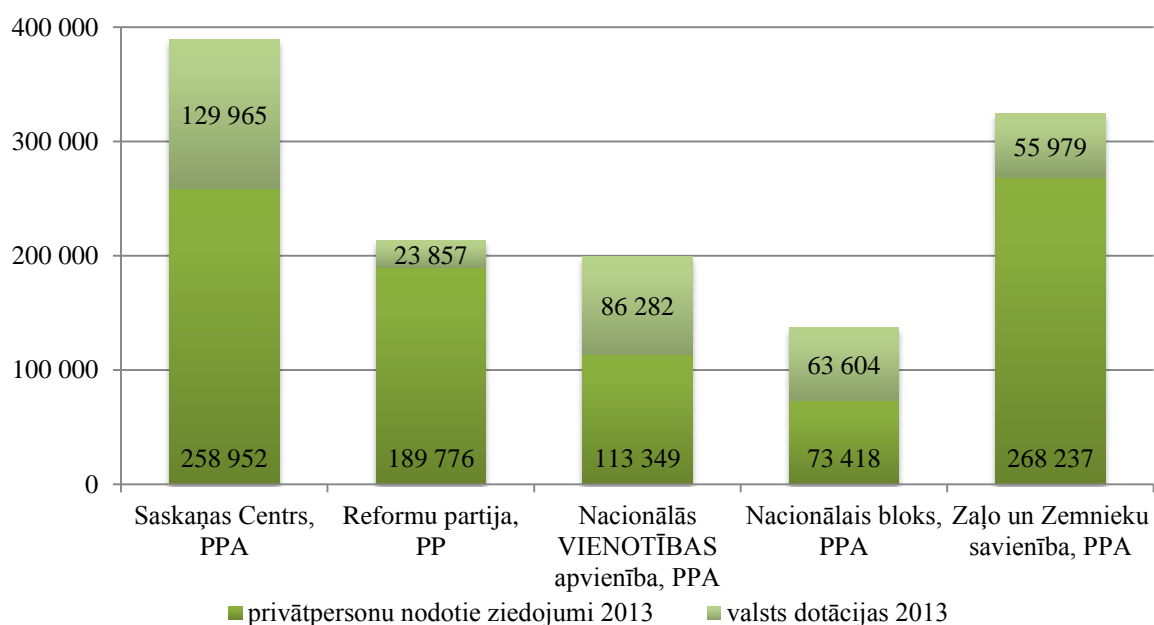
9.attēls Pieņemtie lēmumi par pretlikumīgi saņemtā finansējuma atmaksu (latos) laika posmā no 2004.-2013.gadam

2013.gadā turpinājās politisko partiju finansēšana no valsts budžeta, kur piecas politiskās partijas vai to apvienības 2013.gadā kopumā saņēma 359 686 latus. Pārskata periodā stājās spēkā Biroja priekšnieka 2012.gada 1.jūnija lēmums par Reformu partijas saukšanu pie administratīvās atbildības saistībā ar 2011.gada vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā nenorādītiem darījumiem 38 048 latu apmērā, politiskajai partijai tika pārtraukta piešķirtā valsts budžeta līdzekļu izmaksa, jo iestājās likumā noteiktie apstākļi, kas nepieļauj turpmāku valsts budžeta finansējuma saņemšanu.

Lai gan 2013.gadā notika pašvaldību vēlēšanas un priekšvēlēšanu aģitācijai politiskie spēki piesaistīja apjomīgus privātpersonu dāvinājumus (ziedojumus), trim politisko partiju apvienībām valsts dotācijas veidoja nozīmīgu ieņēmumu daļu – divām vairāk nekā 40% un vienai vairāk nekā 30% no kopējiem ieņēmumiem (skat. 10.attēlu).

10.attēls Partiju un to apvienību saņemtie finanšu līdzekļi 2013.gadā (latos)

2013.gadā spēkā stājušies trīs dažādu instanču tiesu lēmumi saistībā ar pārsūdzētajiem Biroja pieņemtajiem lēmumiem saistībā ar politisko partiju finansēšanas jomu, kur visos gadījumos tiesa atstājusi spēkā Biroja lēmumu. Piemēram, 2013.gadā spēkā stājās tiesas spriedums, kas atstāja negrozītu Biroja 2012.gada 1.jūnija lēmumu par partijas „Reformu partija” saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.34 panta pirmo daļu par nepatiesu ziņu norādīšanu vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā, par ziņojumu par dāvinājumiem (ziedojumiem) publicēšanas kārtības neievērošanu.

3. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

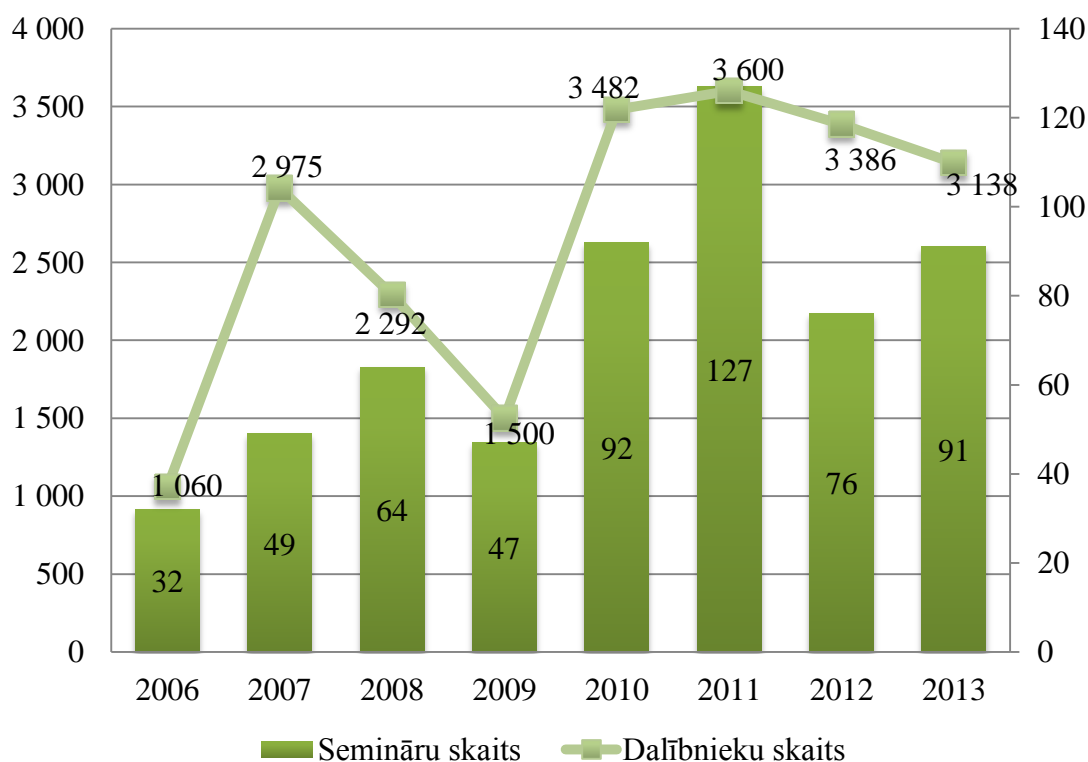
3.1. Sabiedrības izglītošana

Lai mazinātu korupcijas izplatību Latvijā, Birojs izglīto sabiedrību (tajā skaitā arī valsts amatpersonas) par pretkorupcijas, interešu konflikta un publiskās pārvaldes ētikas jautājumiem. Biroja izglītošanas darbam ir divi prioritārie virzieni: sabiedrības tolerances pret korupciju mazināšana un valsts amatpersonu izglītošana par pretkorupcijas jautājumiem.

Pārskata periodā Biroja amatpersonas organizēja un vadīja 91 izglītošanas pasākumu (par 16% vairāk nekā 2012.gadā), skaidrojot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu prasības, korupcijas cēloņus un sekas, sniedzot rekomendācijas institūcijām ētikas un iekšējo pretkorupcijas pasākumu īstenošanai, informējot par korupcijas izpausmes formām un par priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumiem, kā arī pilnveidojot valsts amatpersonu zināšanas par korupcijas riskiem un to novēršanu.

2013.gadā organizētajos izglītošanas semināros un mācībās piedalījās vairāk nekā 3 100 dalībnieku (skat. 11.attēlu).

11.attēls Īstenotie izglītošanas pasākumi un dalībnieku skaits (2006.-2013.gads)

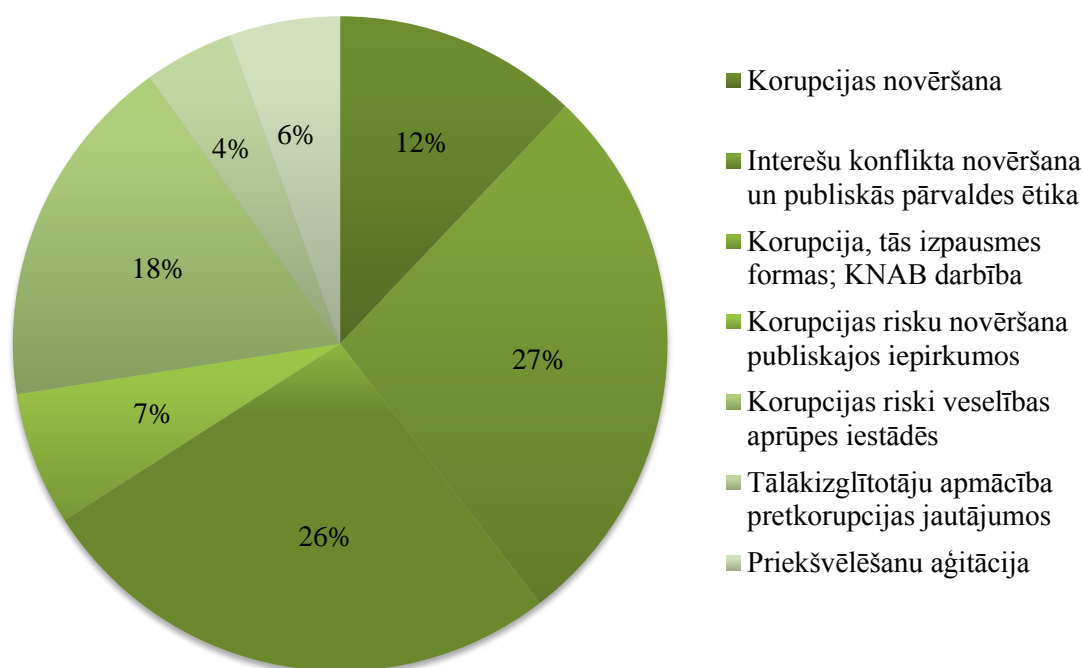

Lielākā daļa no pārskata periodā organizētajiem un vadītajiem izglītojošajiem semināriem notika, skaidrojot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normas un nostiprinot konkrētās iestādes amatpersonu izpratni par profesionālo ētiku, korupciju un tās izpausmes normām. Semināri tika organizēti ne tikai konkrētajās institūcijās, izglītojot valsts amatpersonas, bet arī Valsts administrācijas skolā, kur bezmaksas kursu ietvaros tiek sniegts visaptverošs ieskats pretkorupcijas jautājumos (skat. 12.attēlu). Birojs turpināja īstenot programmu „Tālākizglītotāju apmācība par pretkorupcijas jautājumiem publiskās institūcijās”, lai celtu amatpersonu zināšanu līmeni, apmācot amatpersonas (tālākizglītotājus), kuras savās institūcijās īsteno darbinieku tālākpmācību.

Birojs uzsācis darbu arī pie e-apmācību vides izveides, kurā tiek ievietoti gan metodiskie materiāli tālākizglītotājiem, gan mācību materiāli valsts amatpersonām, valsts un pašvaldību institūciju vadītājiem, kā arī tiek ievietoti zināšanu pārbaudes testi.

12.attēls Biroja īstenoto izglītošanas pasākumu sadalījums pēc tēmām 2013.gadā

Lai veicinātu sabiedrības neiecietību pret korupciju medicīnā un mudinātu neiesaistīties prettiesiskās darbībās, Birojs aktualizēja korupcijas problemātiku veselības aprūpes jomā un 2013.gada februārī īstenoja sociālo kampaņu "Neriskē!" (pēdējā sociālā kampaņa tika rīkota 2007.gadā). Kampaņas mērķis bija veicināt sabiedrības neiecietību pret korupciju medicīnā un mudināt neiesaistīties prettiesiskās darbībās, uzskatāmā veidā sniedzot informāciju par korupcijas negatīvajām sekām. Kampaņa sastāvēja no vairākiem elementiem: videoklipa televīzijā, pretkorupcijas plakāta, iedzīvotāju uzrunām, kas pauž noraidošu attieksmi pret korupciju medicīnā, interneta vidē un publiskajiem pasākumiem.

Videoklips, kas tika pārraidīts televīzijā, informēja sabiedrību un norādīja uz riskiem, kādi var rasties, samierinoties ar korupcijas rezultātā izkropļotu veselības aprūpes sistēmu. Ar videoklipa palīdzību Birojs sabiedrībai vēlējās radīt pārliecību, ka kukulis nav risinājums, turklāt korupcija kropļo veselības aprūpes sistēmu kopumā, bet vienīgais veids, kā kopīgiem spēkiem varam apturēt veselības aprūpes sistēmu no sagrūšanas, ir ikviena iedzīvotāja pārliecība un gatavība nedot kukuļus. Videoklips iezīmēja korupcijas postošo dabu, tādējādi veicinot neiecietību pret korupciju kā sociālu parādību.

Pretkorupcijas plakāts, kas izvietots veselības aprūpes iestādēs, satur informāciju par prettiesisku labumu nepieļaujamību ārsta un pacienta attiecībās un ietver norādes par to, kur ziņot par koruptīviem likuma pārkāpumiem.

2013.gadā Birojs izdeva divus elektronisko informatīvo izdevumu numurus „[KNAB informatīvais izdevums valsts amatpersonām](#)”, ar kuru palīdzību tika pievērsta uzmanība pretkorupcijas problēmām un amatpersonas informētas par pretkorupcijas jomas aktualitātēm. Pārskata periodā izdotajos elektroniskajos izdevumos bija iespējams lasīt par tādām tēmām kā – jauni amatu savienošanas ierobežojumi pašvaldību domju deputātiem, Biroja uzsāktā tālākizglītotāju apmācība, jaunā kārtība rīcībai ar saņemtajām dāvanām, korupcijas novēršanas un apkarošanas programma nākamajiem septiņiem gadiem, koncepcija risku samazināšanai valsts pārvaldes iestādēs un pašvaldībās un informācija par starptautisko sadarbību korupcijas apkarošanā.

2013.gada 8.februārī Birojs sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitāti un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju organizēja video uzrunu konkursa noslēguma pasākumu, kurā tika paziņoti un apbalvoti labāko darbu autori par tēmu – korupcija medicīnā. Savukārt 2013.gada 13.februārī Birojs piedalījās Ēnu dienā un sniedza iespēju diviem jauniešiem dienas garumā sekot līdzi Biroja priekšnieka gaitām, iepazīties ar iestādes darbu un uzzināt, kā Latvijā cīnās ar korupciju un kāpēc tas ir nozīmīgi.

2013.gada aprīlī un maijā Biroja pārstāvji piedalījās jauniešu debašu turnīrā „Korupcija apdraud medicīnas pakalpojumu kvalitāti” un jauniešu publiskās runas konkursa „Korupcija medicīnā” finālā. Šos pasākumus organizēja biedrība „Debašu centrs” sadarbībā ar ASV vēstniecību Latvijā un Biroju.

2013.gada 27.septembrī Birojs iesaistījās valsts pārvaldes Atvērto durvju dienā, kuras laikā interesenti varēja ne tikai iepazīt korupcijas novērsēju un apkarošanu darba specifiku, bet arī ielūkoties Biroja ikdienas aizkulisēs.

Pārskata periodā Birojs uzsāka rīkot informatīvās dienas reģionos, kuru laikā tiek informēta sabiedrība par savu darbu un iedzīvotāju iespējām līdzdarboties, kā arī konkrētā reģiona aktualitātēm pretkorupcijas jomā. Pirmā Biroja informatīvā diena norisinājās 2013.gada 26.novembrī Daugavpilī, kur pulcējās vairāk kā 100 interesentu, apliecinot korupcijas novēršanas un apkarošanas jautājumu aktualitāti sabiedrībā.

2013.gada otrajā pusgadā Birojs rīkoja radošo darbu konkursu jauniešiem „Esi krietns, esi PRET korupciju!”, kas noslēdzās Starptautiskajā pretkorupcijas dienā 2013.gada 9.decembrī, kad noslēguma pasākumā tika paziņoti un apbalvoti labāko darbu autori. Konkursa ietvaros jaunieši radošā veidā vērsās pret korupciju un mudināja sabiedrību būt krietniem jeb godprātīgiem. Konkursā saņemtos darbus iespējams aplūkot sociālā tīkla „Facebook” lapā „Mēs pret korupciju”.

3.2. Informācijas sniegšana plašsaziņas līdzekļiem

Birojs savas kompetences ietvaros aktīvi iesaistās komunikācijā ar sabiedrību un informē to par aktuālākajām tendencēm korupcijas attīstībā un atklātajiem korupcijas gadījumiem, kā arī veiktajiem pasākumiem korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā. Pārskata gadā tika izplatīts 81 paziņojums plašsaziņas līdzekļiem (par 53% vairāk nekā 2012.gadā) un organizētas sešas preses konferences. Faktu izklāsta, skaidrojumu un viedokļa formā 2013.gadā sniegtas vairāk nekā 570 atbildes uz plašsaziņas līdzekļu pārstāvju uzdotajiem jautājumiem.

Līdzīgi kā 2012.gadā, arī pārskata periodā Biroja darbinieki turpināja aktīvi komunicēt ar sabiedrību, izmantojot mikrobloģu vietni *Twitter*. Biroja īso vēstījumu profils (@KNABinforme) ne tikai papildina mājas lapā sniegto informāciju, bet arī kalpo kā papildu informēšanas instruments.

3.3. Sabiedriskās konsultatīvās padomes darbs

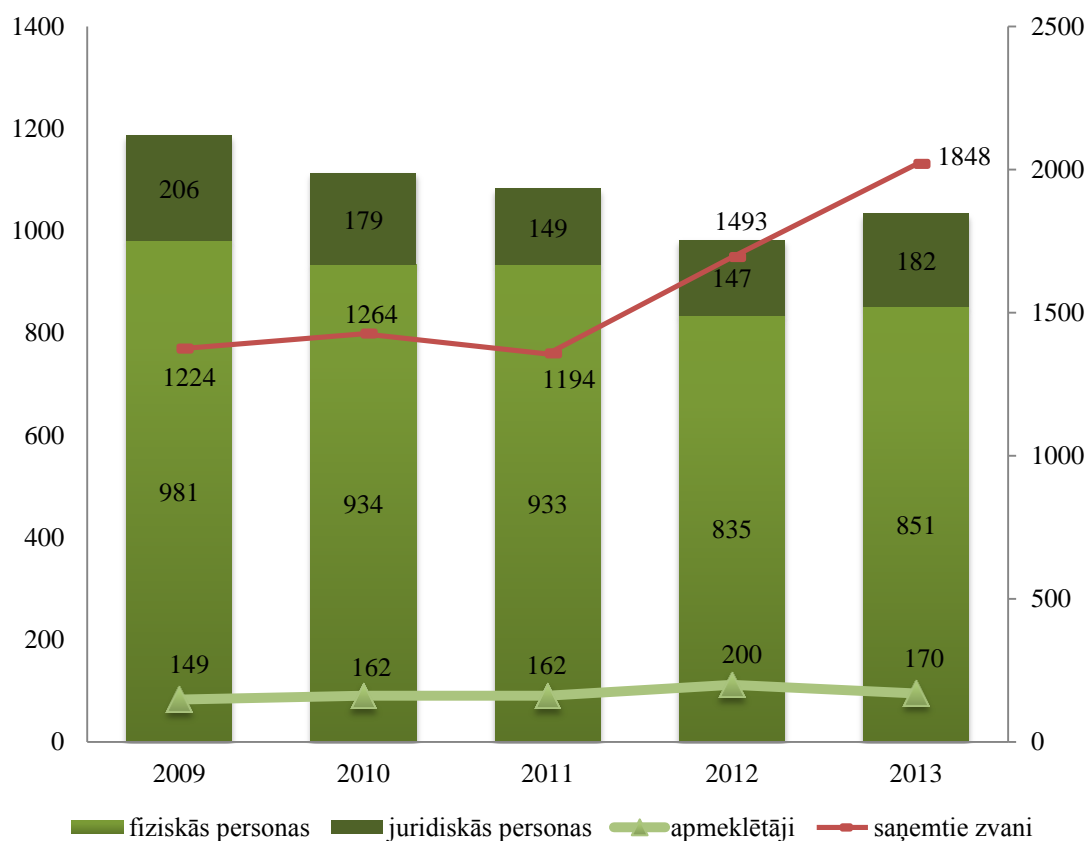
Lai nodrošinātu sabiedrības pārstāvju līdzdalību korupcijas novēršanas politikas veidošanā, īstenošanā un sabiedrības izglītošanā, Birojam ir izveidota Sabiedriskā konsultatīvā padome (turpmāk tekstā – Padome), kuras uzdevums ir veicināt iestādes saikni ar sabiedrību, sniedzot rekomendācijas Birojam par sabiedrībā aktuāliem jautājumiem.

Pārskata periodā tika organizētas divas Padomes sēdes. 2013.gada 5.jūnijā tika apspriesti Biroja darbības rezultāti 2012.gadā un pārrunāti priekšlikumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmai nākamajam plānošanas periodam. Savukārt 2013.gada 10.oktobrī tika apspriesti Biroja darba rezultāti 2013.gada pirmajā pusgadā un rosināta diskusija par koncepcijā „Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja statusu” piedāvāto risinājumu variantiem.

3.4. Sarakste ar fiziskām un juridiskām personām

Pārskata gadā, līdzīgi kā 2012.gadā, iedzīvotāji arvien biežāk vēlējušies sniegt vai saņemt informāciju (skaidrojumus) pa bezmaksas uzticības tālruni (skat. 13.attēlu).

13.attēls Birojā saņemtie iesniegumi un ziņojumi, pieņemtie apmeklētāji (2009.-2013.gads)

Biroja Ziņojumu centrā 2013.gadā pieņemti un uzklauti 170 apmeklētāji un pa uzticības tālruni 80002070 saņemta informācija 1 848 reizes (par 24% vairāk nekā 2012.gadā). Zvanu skaita palielināšanās uz bezmaksas informatīvo tālruni ir saistīta ar 2013.gadā notikušajām vēlēšanām (Biroja darbinieki sniedza skaidrojumus par priekšvēlēšanu aģitācijas tiesisko regulējumu un saņēma iedzīvotāju sniegto informāciju par iespējamajiem aģitācijas pārkāpumiem) un izmaiņām tiesiskajā regulējumā attiecībā uz jaunievelētajiem pašvaldību deputātiem.

Biroja lietvedībā 2013.gadā saņemti 1 033 iesniegumi no privātpersonām par, iespējams, koruptīvu valsts amatpersonu rīcību (182 no juridiskām personām un 851 no fiziskām personām). Kopumā Biroja lietvedībā saņemti un reģistrēti 7 511 dokumenti, nosūtīti 9190 dokumenti valsts un pašvaldību iestādēm, fiziskām un juridiskām personām.

4. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Starptautiskās sadarbības mērķis ir stiprināt un attīstīt Biroja kapacitāti korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā, un koordinēt Latvijas starptautisko saistību izpildi pretkorupcijas jomā. Šim mērķim Birojs aktīvi piedalās starptautisko organizāciju darbā, organizē darbinieku profesionālo spēju pilnveidošanu ārvalstīs, apgūst citu valstu labo praksi un stiprina sakarus ar atbildīgajām iestādēm ārvalstīs.

2013.gada sākumā viens no galvenajiem Biroja uzdevumiem starptautiskās sadarbības jomā bija panākt Latvijas uzaicināšanu pievienoties Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupai (turpmāk – Pretkukuļošanas darba grupa) un OECD 1997.gada 21.novembra konvencijai „Par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos” (turpmāk – Pretkukuļošanas konvencija). Lai īstenotu šo mērķi, 2013.gada martā un jūnijā Biroja pārstāvji Latvijas delegācijas sastāvā piedalījās OECD Pretkukuļošanas darba grupas sanāksmēs, kurās tika ziņots par Latvijas panākto progresu attiecībā uz tiesību aktu atbilstību OECD Pretkukuļošanas konvencijai, kā arī Latvijas gatavību pievienoties minētajai konvencijai un darba grupai. Jūnijā notiekošās OECD Pretkukuļošanas darba grupas sanāksmes laikā Latvija saņēma uzaicinājumu pievienoties darba grupai un OECD Pretkukuļošanas konvencijai. Ņemot vērā, ka Latvija izpildīja izteiktās rekomendācijas un apliecināja gatavību pievienoties OECD Pretkukuļošanas darba grupai, 2013.gada septembrī OECD Padome pieņēma lēmumu aicināt Latviju pievienoties Pretkukuļošanas darba grupai kā tās pilntiesīgai locekli un Pretkukuļošanas konvencijai, kas ir svarīgs priekšnosacījums Latvijai dalībvalsts statusa iegūšanai šajā starptautiskajā organizācijā.

Latvijas saņemtais uzaicinājums pievienoties OECD Pretkukuļošanas darba grupai ir apliecinājums, ka Birojs un citu iesaistīto institūciju paveiktais pretkorupcijas jomā ir augsti novērtēts.

Oktobrī Biroja pārstāvji kopā ar Tieslietu ministrijas pārstāvi pirmo reizi piedalījās OECD Pretkukuļošanas darba grupas sanāksmē kā tās pilntiesīgi dalībnieki. Kļūstot par pilntiesīgu darba grupas locekli, Latvijai paveras iespējas būtiski uzlabot gan savas spējas apkarot kukuļošanu starptautiskajos biznesa darījumos, gan sniegt savu ieguldījumu biznesa vides sakārtošanā.

Līdztekus pārskata periodā Birojs nodrošināja Latvijas atbilstības novērtēšanu ANO Pretkorupcijas konvencijas III un IV nodaļas ieviešanā (tiesiskais regulējums un tā praktiskā piemērošana attiecībā uz starptautisko sadarbību, kriminālās atbildības noteikšanu un tiesībaizsardzību). Birojs sagatavoja ziņojumu par ANO Pretkorupcijas konvencijas ieviešanu Latvijā, kā arī organizēja ārvalstu ekspertu novērtēšanas vizīti Rīgā no 19. līdz 21.jūnijam. Savukārt Biroja pārstāvji piedalījās Alžīrijas un Slovēnijas atbilstības novērtēšanā.

Savukārt no 26. līdz 27.jūnijam Birojs sadarbībā OECD, ANO Attīstības programmu (UNDP) un Eiropas drošības un sadarbības organizāciju (EDSO) Austrumeiropas un Centrālāzijas pretkorupcijas tīkla (ACN) ietvaros rīkoja starptautisku konferenci „Efektīvi pasākumi korupcijas novēršanā un to praktiskā īstenošana institucionālā un nozaru līmenī”, kurā piedalījās pretkorupcijas eksperti no 25 valstīm un tās mērķis bija rast kopējus risinājumus pastāvošajām problēmām un tendencēm korupcijas novēršanā, lai sasniegtu labākus rezultātus praksē.

Veicot Eiropas Padomes līgumā par Pretkorupcijas starpvalstu grupas (GRECO) nodibināšanu paredzēto saistību izpildes koordināciju, Birojs 2013.gadā nodrošināja dalību četrās GRECO plenārsēdēs un GRECO IV novērtēšanas kārtas ietvaros vērtēja korupcijas novēršanu parlamentā, tiesu sistēmā un prokuratūrā Norvēģijā.

2013.gadā Birojs turpināja iepazīstināt citu valstu pārstāvjus ar uzkrāto pieredzi. Pārskata periodā Birojā viesojās Gruzijas, Jordānijas, Moldovas, Melnkalnes, Rumānijas un

Uzbekistānas pārstāvji, lai iepazītos ar Latvijas pieredzi korupcijas novēršanā un apkarošanā, kā arī politisko partiju finansēšanas un priekšvēlēšanu aģitācijas uzraudzībā.

Ar plašāku informāciju par Biroja pārstāvju dalību starptautiskos semināros un konferencēs var iepazīties Biroja mājaslapā – www.knab.gov.lv.

5. DARBĪBAS UN VADĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMAS

Nodrošinot efektīvu un mērķtiecīgu institūcijas darbību, Birojā ir izveidota un tiek uzturēta iekšējās kontroles sistēma, kuras darbības novērtēšanai un pilnveidošanai ir ieviests iekšējais audits, kura darbības pamatprincipi noteikti Iekšējā audita likumā. Saskaņā ar šo likumu un Ministru prezidenta rīkojumu par iekšējā audita sistēmu Ministru prezidentam tieši padotajās institūcijās Biroja iekšējais auditors nodrošina iestādes audita veikšanu, regulāri pārbaudot iekšējās kontroles sistēmas darbību un sniedzot Biroja priekšniekam un Ministru prezidentam tās novērtējumu.

Lai novērtētu un uzlabotu iestādes iekšējās kontroles sistēmas darbību, Biroja iekšējais auditors 2013.gadā veicis iekšējās kontroles efektivitātes novērtējumus interešu konflikta mazināšanas un datu uzglabāšanas un informācijas analīzes sistēmās.

Pārbaudēs konstatēto nepilnību novēršanai un iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanai apstiprināti četri dažādu prioritāšu audita ieteikumi.

Nodrošinot Birojā korupcijas risku vadību, pārskata gadā tika īstenoti pretkorupcijas pasākumu plānā noteiktie uzdevumi. Birojā tiek ieviesta caurskatāma atskaitīšanās sistēma, kas ļauj iestādes vadītājam realizēt iekšējo kontroli par darba uzdevumu izpildi, tādējādi nodrošinot, ka iestādes funkcijas tiek pildītas efektīvi un bez liekas kavēšanās. Regulāri tiek izstrādāti Biroja darba plāni, un ieviestas pārskata atskaites divas reizes gadā, kas ļauj sekot, kā tiek pildīti darba uzdevumi.

2013.gadā uzsākta vairāku grozījumu izstrāde Biroja iekšējos normatīvajos aktos.

6. BUDŽETS UN TĀ IZLIETOJUMS 2013.GADĀ

Likumā „Par valsts budžetu 2013.gadam” Birojam tika apstiprināts finansējums 3 059 356 latu apmērā (skat.1.tabulu). Pārskata gadā no piešķirtā finanšu apjoma tika izlietoti 2 948 878 lati.

1.tabula Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2013.gadā (latos)

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā uz 31.12.13.	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	3 096 933	3 059 356	3 059 356
1.1.	dotācijas	3 096 933	3 059 356	3 059 356
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	40 787	0	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	2 997 034	3 059 356	2 948 878
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 690 296	2 976 016	2 867 546
2.1.1.	kārtējie izdevumi	2 253 806	2 535 087	2 498 206
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	431 257	435 463	363 875
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	5 233	5466	5465
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	306 738	83 340	81 332

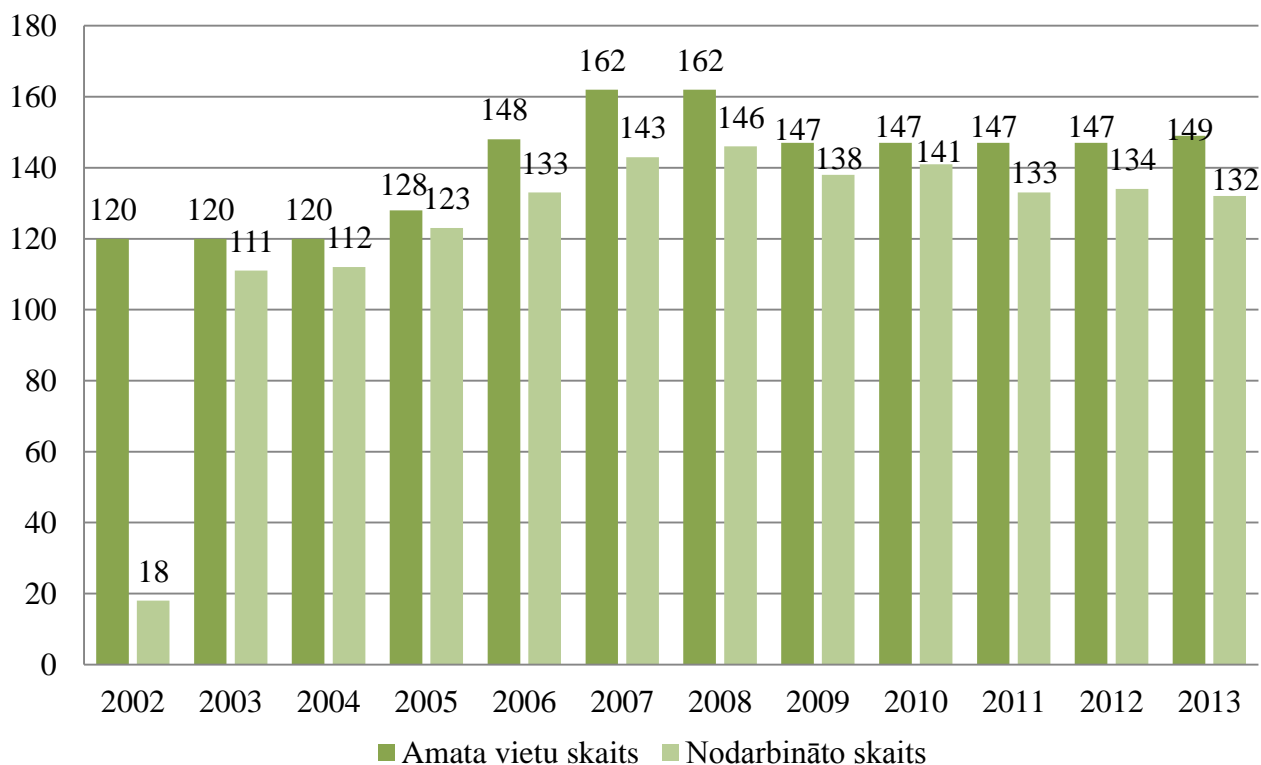
2013.gada 6.martā, 27.martā, 11.aprīlī, 24.septembrī un 22.oktobrī Ministru kabinets apstiprināja 29 539, 4 205, 7 500, 10 684 un 12 761 latu piešķiršanu no valsts budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”, lai nodrošinātu telpu nomas maksājumus 2013.gadā, vienā krimināllietā pieņemtā nolēmuma uzpildi (par rīcību ar izņemtajiem un arestētajiem finanšu līdzekļiem), izveidotu amata vietas, lai nodrošinātu Latvijas dalību OECD Pretkukuļošanas darba grupā un, lai segtu krimināllietu un materiālu tulkošanas pakalpojumu izdevumus. Papildus tika piešķirti arī līdzekļi 1 411 latu apmērā saistībā ar grāmatvedības un personālvadības informācijas sistēmu pielāgošanu izdevumu segšanai saistībā ar eiro ieviešanu. Saskaņā ar Finanšu ministrijas 2013.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.271 tika atbalstīta līdzekļu piešķiršana 34 440 latu apmērā saistībā ar Latvijas līdzfinansējuma daļu Eiropas Komisijas krāpšanas un apkarošanas biroja (OLAF) projektā „Novērošanas iespēju uzlabošana”.

Sākotnēji Birojam tika piešķirts 2 958 816 latu liels budžeta finansējums 2013.gadam (saskaņā ar 2012.gada 15.novembrī pieņemto likumu „Par valsts budžetu 2013.gadam”), tomēr vēlāk tas tika palielināts kopumā par 100 540 latiem.

7. PERSONĀLS

Pārskata gada sākumā Birojā strādāja 134 darbinieku, savukārt gada beigās – 131 darbinieks. 2013.gadā Birojā bija 149 amata vietas no kurām aizpildītas bija 131 (skat. 14.attēlu). Faktiskais vidējais darbinieku skaits 2013.gadā bija 133 darbinieki.

14.attēls Amata vietu dinamika (2002. – 2013.gads)

2013. gadā Birojā darbā pieņemti septiņi darbinieki un no amata atbrīvoti 10. 2013.gada nogalē Birojā bija 18 vakantas amata vietas (skat. 2.tabulu). Lai piesaistītu jaunu personālu vakantajām amata vietām, 2013.gada organizēti pieci atklāti konkursi, savukārt divos gadījumos personālatlasei izmantota vervēšanas metode.

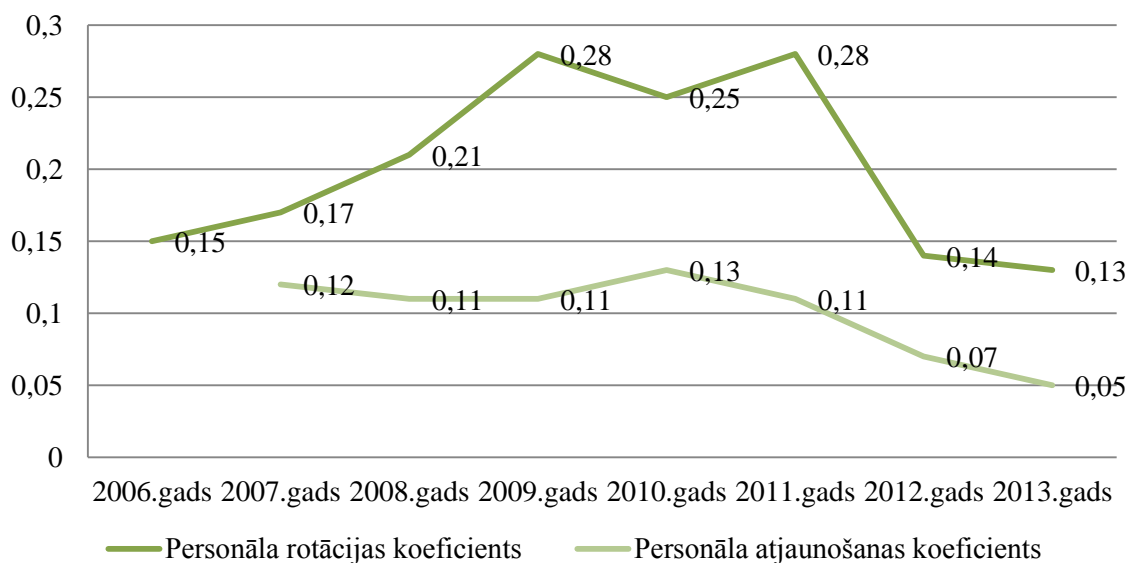
2.tabula Amata vietu aizpildījums uz 2013.gada 31.decembri

N.p.k.		Amata vietas	Aizpildītās amata vietas	Vakantās amata vietas
1.	Vadība	3	2	1
2.	Korupcijas apkarošanas joma	63	58	5
3.	Korupcijas novēršanas joma	41	33	8
4.	Informācijas tehnoloģijas sistēmas, datu apstrāde un analīze	10	9	1
5.	Juristi	8	6	2

6.	Biroja darba nodrošināšanas joma	20	21 (1 uz laiku)	0
7.	Ziņojumu centrs	3	2	1
8.	Iekšējie auditori	1	1	0
KOPĀ		149	132	18

Biroja personāla rotācijas koeficients ¹ 2013.gadā bija 0,13, savukārt personāla atjaunošanas koeficients ² 0,05 (skat. 15.attēlu). Birojā 2013.gada beigās strādāja 67 (51%) sievietes un 64 (49%) vīrieši. Vidējais Biroja darbinieku vecums – 40 gadu.

15.attēls Personāla mainība (2006.-2013.gads)

Biroja personāla rotācijas koeficients pēdējo divu gadu laikā ir skaitliski uzlabojies, tomēr kā brīdinošs signāls uztverams personāla atjaunošanas koeficienta pastāvīgā lejupslīde (no 0,11 2011.gadā līdz 0,05 2013.gadā). Tā uzskatāmi atspoguļo Biroja aktuālāko problēmu personālvadībā – grūtības piesaistīt Biroja darba specifikai un amatu kvalifikācijas prasībām atbilstošu darbiniekus.

2013.gada beigās Birojā strādāja 124 darbinieki (95%) ar augstāko izglītību un septiņi darbinieki (5%) ar vidējo vai vidējo speciālo izglītību. 69 Biroja darbinieki ir ieguvuši profesionālo augstāko izglītību vai bakalaura grādu, 54 maģistra un viens doktora grādu.

Pārskata gadā Birojā nav veiktas strukturālas reformas un reorganizācijas (skat. 14.attēlu).

¹ Pieņemto skaits + atbrīvoto skaits/ darbinieku vidējo skaitu

² Pieņemto skaits/ darbinieku vidējais skaits

14.attēls Biroja struktūra

8. 2014.GADA PRIORITĀTES MĒRĶU SASNIEGŠANAI

Turpmākajiem trīs gadiem (2014.–2016.gadam) Birojs vidējā termiņa plānošanas dokumentā „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbības stratēģija 2014.–2016.gadam” noteicis četrus prioritārus darbības virzienus, kuri kopumā nodrošina visu Birojam deleģēto funkciju un uzdevumu pilnvērtīgu īstenošanu:

1. Koruptīvu noziedzīgu nodarījumu, interešu konfliktu un prettiesiskas rīcības ar finanšu līdzekļiem, tai skaitā ar publisku personu mantu izskaušana šādās prioritārajās jomās:
 - 1.1. Institūcijās, kas rīkojas ar publisku personu mantu un liela apjoma finanšu līdzekļiem, it īpaši:
 - 1.1.1. publisku personu kapitālsabiedrībās;
 - 1.1.2. lielākajās pašvaldībās;
 - 1.1.3. institūcijās, kas iesaistītas Eiropas Savienības fondu vadībā;
 - 1.1.4.ostās.
 - 1.2. Veselības aprūpes nozarē;
 - 1.3. Tiesu varas, tiesību aizsardzības un ar likuma izpildes uzraudzību un sodīšanu saistītās institūcijās;
 - 1.4. Par ēnu ekonomikas apkarošanu atbildīgajās institūcijās;
 - 1.5. Politisko partiju un to apvienību darbībā.
2. Politisko partiju finansēšanas kontrole, tai skaitā Eiropas Parlamenta un Saeimas vēlēšanās 2014.gadā.
3. Valsts politikas korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā izstrāde un ieviešana, ierosinot tādus rīcības virzienus, uzdevumus un sasniedzamos rezultātus, kas mazina korupcijas pastāvēšanas iespējas.
4. Neatkarīga un autonoma korupcijas novēršanas un apkarošanas funkciju veikšana, kapacitātes stiprināšana un pietiekamu resursu nodrošināšana.